NAŠ ČASOPIS

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA OBČINE VRHNIKA

LETO IX

ŠTEVILKA 75

MAJ 1981

KRAJEVNA SKUPNOST VRHNIKA — 14. JUNIJA REFERENDUM O SAMOPRISPEVKU

ZA hitrejši razvoj KS

V krajevni skupnosti Vrhnika je že zaključena javna razprava o programu petletnega samoprispevka za komunalno ureditev Vrhnike. Na zborih krajanov na katerih je bilo več kot 1600 ljudi, so sprejeli enoten zaključek, da se ob upoštevanju pripomb, ki so jih na program izrekli krajani uvede krajevni samoprispevek. Tako je skupščina krajevne skupnosti sprejela sklep, da bo referendum v nedeljo, 14. junija letos.

Pri obravnavanju programa so na zborih krajanov izoblikovale tehtne in konkretne pripombe, ki so prispevale k vsebinski dopolnitvi programa. Svet krajevne skupnosti je vse pripombe upravnaval in oblikoval dopolnilni oziroma spremembo programa. Skupščina krajevne skupnosti je temeljito ocenila vse predloge in sprejela dopolnjen program s točno razporeditvijo po vrstah komunalnih del, vrednosti in rokih izvajanja. Na skupščini so priporočili svetu KS, da naj pozneje pri izvajanju programa upošteva predvsem naslednje:

— prednost pri realizaciji programa imajo predvsem skupni interesi krajanov

— dela se morajo izvajati od projektiranja pa do izvedbe strokovno in kvalitetno. Zagotoviti je treba strokovni nadzor nad opravljenimi deli

— izkoristiti je treba možne kredite in s tem omogočiti čim hitrejšo izvedbo programa. S sredstvi je treba ravnati kar se da ekonomično

— opredeliti morajo kriterije o pomembnosti posameznih cest v naseljih za skupne potrebe Vrhnike in enkratni samoprispevek krajanov glede na pomembnost cestnega objekta.

— zagotoviti morajo skladnost in ekonomičnost pri izvrševanju del, s tem da se opravi vsa zemeljska dela in šele nato sledi površinska obdelava.

— z zbranimi sredstvi bo upravljal odbor za izvedbo programa, ki bo imenovan za dobo 5 let. Nadzorni odbor pa nadzira pravilnost izvajanja programa, sprejetega na referendumu. Krajani pa morajo biti obveščeni o izvajanju programa ter o dotoku in porabi sredstev dvakrat letno.

Plan komunalne ureditve KS Vrhnika, ki je napravljen za plansko obdobje 1981-85, zajema celovito rešitev, tako po obsegu del, kot tudi po zagotovitvi denarnih sredstev. Iz programa je jasno razvidno, da je glavni vir financiranja za komunalno ureditev kraja 2 odstotni samoprispevek krajanov in delno prispevek gospodarstva. Drugih virov praktično ni. Jasno je, da je rešitev vodooskrbe, ureditev kanalizacije, regulacija potoka Bele, avtobusna postajališča, razširitev pokopališča in izgradnja mrliških vežic, elektrifikacija, modernizacija cestišč, javna razsvetljava možna le z lastnimi sredstvi, to je s samoprispevkom vseh krajanov. Ravno zato so se krajani na zborih opredelili za samoprispevek kot edino možno rešitev.

Čeprav je v vseh dosedanjih razpravah odločitev o samoprispevku že dobila vso podporo pa je morda med krajani le še kdo, ki dvomi, pomišlja ali bo njegov denar res tako uporabljen, da bo koristil njemu in drugim. Toda pri odločanju za samoprispevek ne bi smeli dvomiti, ker gre za krajevni samoprispevek in vsa zbrana sredstva so namenjena le za uresničitev nalog iz programa, ki zagotavlja da bo komunalni standard v krajevni skupnosti Vrhnika kvalitetnejši. Zato se morajo zavedati, da je to edina pot in dolžnost vseh krajanov, da so polnoštevilni na referendumu, ki bo 14. junija in s svojim ZA zaključijo vse široke in bogate razprave in potrdijo, da so pripravljeni prispevati za hitrejši razvoj sredine v kateri žive.

Kakšna bo usoda barja

Sredstva za vzdrževanje barja niso najbolj gospodarno izkoriščena in hidromelioracijska dela niso ravno kvalitetno izvedena, ugotavljajo naši delegati za skupščino območne vodne skupnosti Ljubljanica-Sava. Minili sta že dve leti, odkar je skupščina območne vodne skupnosti zadolžila VGP Hidrotehnik, da bi predloži program, po katerem bi bila možna boljša gospodarska izraba tal.

Ker tega programa VGP Hidrotehnik ni predložil in ker smo »barjani« življenjsko zainteresirani, da izvemo, kakšna bo usoda barja, so postavili tudi delegatsko vprašanje. Delegati niso zadovoljni s programom, ki nakazuje samo dolgoročne vodnogospodarske rešitve, katere v današnji stopnji družbenega razvoja niso sprejemljive. Želijo zvedeti, kakšne so možnosti za izrabo barjanskega prostora pri obstoječi hidrotehnični ureditvi. Ugotavljajo tudi, da nadzor nad hidromelioracijskimi deli ni zadosten in da med podjetji ni zadostne koordinacije, zato skupščini območne vodne skupnosti predlagajo, da se v občini, kjer se dela izvajajo, organizira tudi nadzor. Samo oddajanje del pa naj se zagotovi z zbiranjem ponudb, saj meni, da bo konkurenčnost zagotovila tudi kvalitetnejšo izvedbo.

Kmetijsko zemljiška skupnost občine pa mora postati nosilec usklajevanja interesov in obsega del s pododbori, z območno vodno skupnostjo in izvajalci.

Skratka, priti moramo do celovite študije, kako bi barje čim celoviteje in najracionalnejše izkoristili. V občini namreč pripravljamo tudi prostorski del družbenega plana in moramo vedeti tudi, kaj lahko naredimo z barjem. Zato pa so potrebne razne študije: od geološke za potrebe infrastrukture in vodooskrbe do urbanističnih posegov v barje.

Stalni vir za vzdrževanje komunalnih naprav

Želimo, da bo naša okolica primerno komunalno urejena in opremljena. Za uresničitev teh naših ne samo želja, tudi potreb pa potrebujemo denar. Čestokrat kot občani želimo imeti dobro vzdrževano cesto, urejeno kanalizacijo, javno razvsetljavo, itd. Ko pa nastopamo kot delavci v združenem delu, se neradi odločimo, da del sredstev, ki jih ustvarjamo v lastni delovni organizaciji, samo majhen delček ustvarejenega dohodka, namenimo za to, da bo naše okolje resnično dobro komunalno urejeno.

Torej: ugotovili smo, da za uresničitev mnogih najnujnejših nalog zmanjka denarja. To se je pokazalo že lani pri sestavljanju srednjeročnega načrta naše samoupravne komunalne interesne s skupnosti. Dejstvo je namreč, da smo občina s precej vaških in primestnih naselij, kjer je potrebnih kar dosti sredstev za vzdrževanje kolektivnih komunalnih naprav. Nimamo pa stalnih virov za to vzdrževanje. Občane bodejo v oči predvsem slabo vzdrževane ceste. Ko modrujemo, se sprašujemo, kam le gresta tisti bencinski dinar in cestna taksa. Postrežemo lahko s podatkom, da samo vsak 5. do 6. občan »tanka« gorivo na Vrhniki. Le od teh pa dobimo »bencinski dinar«. Skratka: od tega se združuje v naši komunalni interesni skupnosti le toliko sredstev, da komaj pokrijejo stroške najnujnejših vzdrževalnih del.

Po zgledu številnih občin, tudi ljubljanskih, je tudi naša komunalno-interesna skupnost ponudila delavcem v razpravo in sprejem program s predlogom, da iz dohodka delovne organizacije prispevajo en odstotek za normalno vzdrževanje in gradnjo naprav komunalne kolektivne rabe. Te dni se delavci na zborih že odločajo o tem prispevku za vzdrževanje in gradnjo cest, javne razsvetljave, semaforjev, za čiščenje javnih površin, za gradnjo zbiralnikov za odvajanje deževnice s cestišč, za obnovo avtobusnih postajališč itd.

Po prvih napovedih z jasno obrazložitvijo, da v tem primeru ne gre za nekakšen samoprispevek, kaže, da bodo delavski sveti sklenili samoupravni sporazum o enoodstotnem prispevku iz dohodka delovne organizacije. Na samoupravni komunalni interesni skupnosti ocenjujemo, da bomo tako v obdobju 1981 — 1985 iz predlaganega vira zbrali 36.231.000,00 din, in sicer od tega 16.717.000,00 din za izgradnjo komunalnih naprav kolektivne rabe za kanalizacijo in 19.454.000,00 din za vzdrževanje. Ta vir bo tudi osnova, da bodo lahko ljubljanskemu združenemu delu ponudili poseben samoupravni sporazum o združevanju sredstev v višini 0,55 odstotka za delavce, ki so zaposleni v njihovih občinah.

Kurirčkovo pošto so letos kar štiri dni nosili naši pionirji. Od 25. maja, ko so jo na TV-17 sprejeli od logaških pionirjev do 29. maja, ko so jo na Razpotju predali pionirjem iz Horjula je šla po številnih kurirskih poteh in obiskala partizanska obeležja. (Več o kurirčkovi pošti v prihodnji številki)

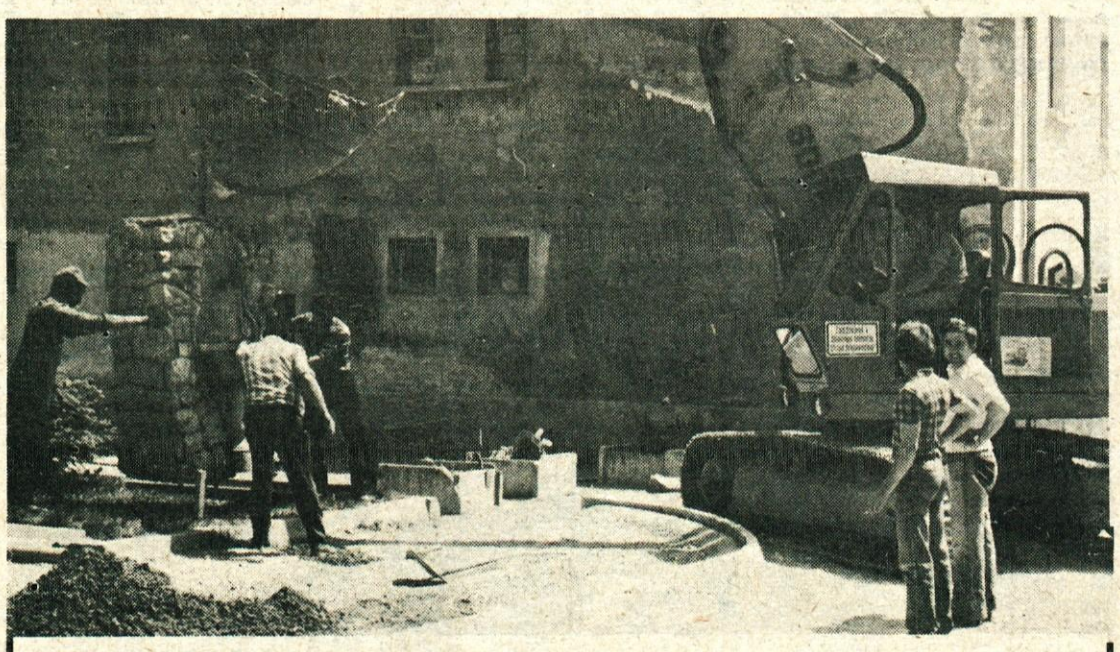

Cesta pri pošti na Vrhniki je že asfaltirana. Poleg običajnih gradbenih del so »komunalci« tudi prestavili okoli 100 let star vodnjak, ki je stal pred vrtcem na mestu poleg pošte. Vodnjak naj bi ostal takšen kot je in zato je bila naloga precej težka.
Fotografije kažejo, da so uspeli. **Markelj Bojan**

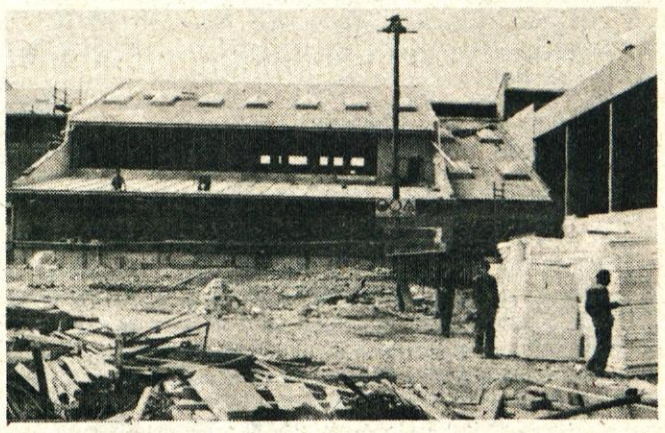

Gradnja obeh osnovnošolskih objektov gre v zaključno fazo in sodeč po tistem kar smo na obeh gradbiščih videli lahko rečemo, da bosta končana do pričetka novega šolskega leta.

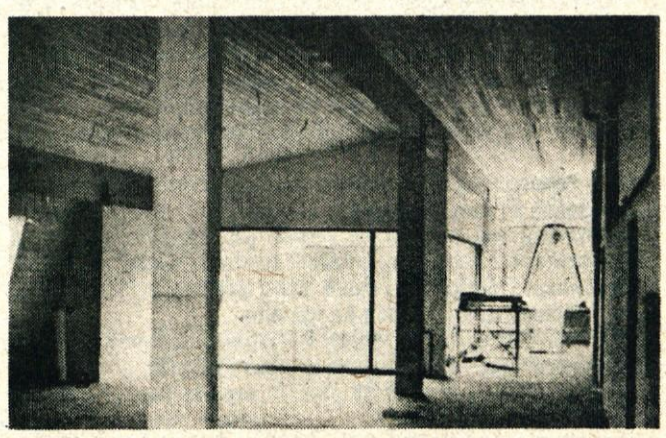

Do jeseni obe šoli

Delavci na obeh gradbiščih osnovnih šol hitijo cele dneve, tudi ob nedeljah in praznikih delajo, da bi do začetka novega šolskega leta končali obe šoli. Praktično so končali že vsa gradbena dela. Sedaj so na vrsti še obrtniška opravila in po videzu sodeč lahko rečemo, da verjamemo njihovim zagotovilom, da bosta oba objekta nared do 1. septembra.

Za dokončanje pa je potrebnih še nekaj dodatnih sredstev. Neljube težave so nastale zaradi izredne in nadpovprečne rasti cen v zadnjem letu. Za dokončanje obeh šol namreč zaradi podražitev zmanjka 22.000.000 dinarjev. Ostane torej dejstvo, da je možno in nujno oba objekta osnovnih šol dokončati le z združitvijo vseh razpoložljivih sredstev na področju šolstva in otroškega varstva in z najetjem premostitvenega kredita pri Ljubljanski banki. Polovico potrebnih sredstev bomo zbrali z združitvijo presežkov SIS družbenih dejavnosti za leto 1980 in sredstev skupnosti otroškega varstva.

Razprava v združenem delu o presežkih, ki so se zbrali lani v SIS družbenih dejavnosti, gre h koncu. Na skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti se bodo delegati verjetno odločili, da se ta — že lani zbrana sredstva — porabijo za dokončanje obeh šol. Kot vir sredstev za uresničevanje programa razvoja šolstva in otroškega varstva je bilo predvideno zbiranje sredstev po prispevni stopnji 1,65 iz osnove bruto osebnega dohodka delavcev, zaposlenih v OZD in delovnih skupnostih, do konca leta 1983. Nato je bilo z aneksom k dogovoru o temeljih plana, sprejetim konec leta 1979, sprejeto zbiranje sredstev po tej stopnji do konca leta 1985.

Pri pripravi planskih dokumentov za obdobje 1981-85 je bilo zaradi usklajene rasti skupne porabe z družbenim proizvodom dogovorjeno, da se obseg novogradenj na področju otroškega varstva zmanjša in da se novo vključevanje otrok v vzgojno varstvene zavode zagotovi z adaptacijami starih objektov. Pri izračunu potrebne višine prispevne stopnje za investicije na področju šolstva in otroškega varstva je bilo ugotovljeno, da zaradi te spremembe ni več potrebno zadržati stopnje 1,65 iz BOD, predvsem tudi zaradi tega, ker predstavlja precejšnjo finančno obveznost odplačilo anuitet, ki so čedalje manjše. Tako je ob upoštevanju te korekcije bruto osebni dohodek delavcev obremenjen le z 1,60 odstotka in nič več 1,65 odstotka, kot je bilo prvotno sprejeto. Torej, ta sredstva gredo iz dohodka delovne organizacije in neposredno ne obremenjujejo delavčevega osebnega dohodka.

Edino smotrno je tudi, da se sredstva za gradnjo šol in vzgojno varstvenih zavodov združujejo, da ne leže mrtva na žiro računih posameznih samoupravnih interesnih skupnosti. Ob tem pa velja poudariti, da zaradi preusmeritve dela sredstev za dokončanje obeh šol ne bo trpela redna dejavnost posameznih SIS. Celo več, z dograditvijo šol se odpirajo nove možnosti za vključitev še več otrok v vzgojno varstvene zavode, saj bodo iz izpraznjenih starih šol lahko nastali vrtci. V borovniški šoli pa bo tudi jasličnі oddelek otroškega vrtca.

Z dograditvijo teh dveh šol se kažejo možnosti za uvajanje celodnevne šole tudi v naši občini. Če smo iskreni moramo priznati, da sedaj teh možnosti nismo imeli.

Zato nam torej ne sme biti vseeno, ali dokončamo te šole ali ne. Ne moremo si privoščiti — tega se morajo zavedati tudi delegati v skupščinah SIS — da bi gradnja obstala tik pred koncem. Šolo pač bomo morali dograditi, le da bo čez leto ali več potrebnega precej več denarja, če upoštevamo, da bodo cene še naprej naraščale. Sedaj pa ta denar je, le odločitev, da se preusmeri za dokončanje šolskih objektov v Borovnici in na Logu, je treba sprejeti. Upamo, da se bodo delegati tako tudi odločili, saj so v nasprotnem primeru posledice lahko precej boleče.

Smo že sredi priprav na volitve

Priprave na skupščinske volitve, ki bodo v aprilu prihodnje leto, so se praktično že pričele. Opravljenih je že vrsta aktivnosti tako na republiški kot občinski ravni. Na osnovi republiškega programa in izhodišč za pripravo na volitve sta v občini o tem že razpravljala koordinacijski odbor za kadrovska vprašanja in volilna komisija.

Sprejeta so bila osnovna izhodišča oziroma sklepi za vodenje aktivnosti, ki jih je verificiralo predsedstvo občinske konference SZDL. Na osnovi izhodišča predsedstva je pripravljen natančen rokovnik aktivnosti do izvedbe volitev. Opredeljeni so roki in nosilci posameznih nalog.

Nosilca priprav na volitve sta SZDL in sindikat, kar z ozirom na frontno vlogo pomeni, da neposredno odgovornost za volitve prevzamejo tudi ostale družbenopolitične in družbene organizacije ter ostale samoupravne strukture na vseh ravneh. V krajevnih skupnostih in organizacijah združenega dela so že ustanovljeni koordinacijski odbori za kadrovska vprašanja in volitve.

Sicer je evidentiranje možnih kandidatov za delegate stalna naloga, vendar ravno sedaj teče razgibana akcija evidentiranja kandidatov za vsa potrebna delegatska mesta. Vemo, da je za popolnitev vseh delegatskih dolžnosti potrebnih veliko delovnih ljudi in občanov. Zato se bodo v osnovnih sredinah morali še posebej angažirati in evidentirati, skladno z njihovimi kadrovskimi možnostmi, čim večje število možnih kandidatov.

Na seminarju za predsednike koordinacijskih odborov za kadrovska vprašanja in volitve so še posebej poudarili, da morajo na osnovi analize delovanja posameznih delegacij in delegatov oceniti, katerega od delegatov je možno ponovno predlagati oziroma kandidirati za delegata delegacije. Seveda morajo ob tem upoštevati zakonsko določilo, da nihče ne more biti več kot dvakrat zaporedoma član iste delegacije, kar pomeni, da je lahko evidentiran za drugo delegacijo.

Že ob evidentiranju velja opozoriti, da je potrebno paziti, da ne bi v tolikšni meri kot sedaj prihajalo do kopičenja funkcij. Zato je pomembno, da se evidentiranje opravi resnično za vse možne delegacije, organe in funkcije na vseh ravneh ter da se sproti usklajujejo potrebe s kadrovskimi možnostmi.

»V tem času je potrebno spregovoriti tudi o oceni uresničevanja delegatskega sistema v tem mandatu. Zato je bila pripravljena in objavljena analiza za občinsko raven. (Del. priloga Našega časopisa — marec 1981 — št. 3). V KS in TOZD jo je seveda potrebno konkretizirati z razmerami v lastnem okolju. Same priprave bodo temeljile tudi na oceni iz te analize. Obravnavati jo je treba zelo konkretno, realno in odkrito.

Stanje je treba prikazati takšno, kot je, ter opozoriti na vse pomanjkljivosti in odklone, ki so se v tem mandatu pojavljali.

Že v dosedanjih diskusijah je bila izpostavljena vrsta vprašanj, ki kažejo na to, da prevelikega navdušenja za delo v delegacijah ni, toda to predvsem zaradi subjektivnih vzrokov kot so: preveliko število sestankov, premajhna odgovornost, neustrezni materiali, slab odnos strokovnih služb, premalo časa za razpravo, razprave o zadevah, ki se ne tičejo konkretno KS, TOZD ali občine, itd.

Vedno in v vseh okoljih pa je bilo vedno jasno povedano, da razvoj političnega sistema in naš razvoj nasploh temlji samo na razvoju socialističnih samoupravnih odnosov in delegatskega sistema in od tega ne more biti odstopanja,« poudarja sekretar občinske konference SZDL Mladen Sumina, ko govori o nujnosti takojšnje in temeljite akcije ter opozarja, čemu moramo ob pripravah posvetiti še več pozornosti.

Na občinski konferenci SZDL pripravljajo vse potrebno za vse nadaljnje postopke priprav, ki izhajajo iz rokovnika: konkretna navodila oz. ustrezno gradivo kot so volilni pravilnik, kriteriji in merila za kadniranje delegatov, kriteriji in merila za kandidiranje delegatov za vodilne funkcije, načela za sestavo DPZ, navodila za izvedbo temeljnih kandidacijskih konferenc. Za to je sicer še dovolj časa, toda ne toliko, da ne bi bilo treba že sedaj delovati.

Kako evidentiramo

Evidentiranje možnega kandidata pomeni ugotoviti, da je posameznik primeren za to, da bo opravljal neko družbeno funkcijo. Vsak nadaljnji kandidacijski postopek za družbene funkcije temelji na evidentiranju možnih kandidatov. Zaradi tega mora predlagatelj, če predlaga za možnega kandidata, koga, ki ni bil evidentiran, to posebej obrazložiti in utemeljiti.

Pobudo za evidentiranje možnega kandidata lahko da vsak posameznik v okviru TOZD, krajevne skupnosti, družbenopolitičnih organizacij, družbenih organizacij in društev, samoupravnih organov itd. Te pobude se obravnavajo na sestankih članov in vodstev posameznih organizacij, ki se o njih izrekajo. Evidentirani so tisti kandidati, za katere se delovni ljudje izrečejo, ko primerjajo obrazložitev za predlaganega s sprejetimi načeli in merili kadrovske politike. Pri tem je treba poudariti, da je že vključitev posameznika v evidenco možnih kandidatov družbeno priznanje za njegova prizadevanja in delo. Za evidentiranje možnih kandidatov ni potrebno soglasje predlaganih.

Za sprejete predloge evidentiranih možnih kandidatov mora predlagatelj izpolniti popisnico in jo v dveh izvodih poslati koordinacijskemu odboru za volitve pri krajevni konferenci SZDL oziroma osnovni organizaciji zveze sindikatov v TOZD. Koordinacijski odbor za volitve zbira popisnice in vodi evidenco evidentiranih možnih kandidatov.

En izvod popisnice za evidentiranega možnega kandidata mora koordinacijski odbor poslati volilni komisiji pri občinski konferenci SZDL, ki vodi skupno in enotno kadrovsko evidenco v občini.

Popisnice za evidentiranje možnih kandidatov lahko predlagatelji dobijo pri krajevni konferenci SZDL oziroma pri osnovni organizaciji zveze sindikatov, lahko pa tudi pri občinski konferenci SZDL.

PROGRAMSKO-VOLILNA SEJA OBČINSKEGA SINDIKALNEGA SVETA — ZA PREDSEDNIKA PONOVNO IZVOLJEN ANDREJ VIDOVIČ

Pri izobraževanju lahko pomaga delavska univerza

Na programsko volilni seji občinskega sindikalnega sve[ta] konec aprila so delegati soglasno ponovno izvolili za predse[d]nika Andreja Vidoviča, za podpredsednika pa je bil izvolje[n] Simon Seljak. Sprejeli so tudi poročilo o delu občinskega sindi[kalnega] sveta in se dogovorili za programske usmeritve za delo [v] prihodnjem obdobju.

Po uvodu k poročilu, ki ga je podal Andrej Vidovič, so številni ra[z]pravljalci na osnovi razprav in obravnav gradiva za sejo v osnovn[ih] sindikalnih sredinah ugotavljali, da je poročilo odraz prizadevanj pre[d]sedstva občinskega sveta in tudi osnovnih organizacij sindikata.

Danica Požun je poudarila, da so v njihovi osnovni organizac[iji] izredno pozitivno ocenili delo delovnih skupin, ki so obiskovale OZD [in] menijo, da bi s takšno obliko dela občinskega sindikalnega sveta ve[l]jalo nadaljevati. Delegati so precej pozornosti posvetili tudi izobraže[]vanju oziroma usposabljanju članov sindikata. Ugotavljali so, da je t[o] področje še dokaj neobdelano. Program izobraževanja se le s težav[o] uresničuje.

V poročilu je sicer poudarjeno, da bi bilo glede na sedanje razmere [v] občini potrebno predvidena sredstva za izobraževanje kakor tudi last[ni] kader čimbolje izkoristiti za skupne akcije na področju izobraževanj[a]. Sicer je občinski sindikalni svet poskušal poslati čim več aktivistov n[a] seminarje, ki jih organizira republiški sindikalni svet ter v dvomesečn[o] politično sindikalno šolo. Vendar so bili ravno v delovnih organizacija[h] odpori proti taki obliki izobraževanja. Zato je komisija za usposabljan[je] članov sindikata že temeljito analizirala možnosti za boljše izobraže[]vanje in dala pobudo, da tudi v naši občini organiziramo enoto dela[v]ske univerze. Trenutno že teče akcija za organiziranje enote delavsk[e] univerze in za ponovno ustanovitev oziroma oživitev kluba samou[]pravljalcev, ki bo v tem okviru lahko opravil svojo vlogo. Delegati so s[e] zavzeli, da je potrebno poiskati vse možnosti, da se ta enota Delavsk[e] univerze organizira v občini.

Ena osnovnih nalog sindikata je spremljanje in sprotno obravnava[]nje rezultatov gospodarjenja, zato so temeljito pregledali poročilo [o] obravnavanju zaključnih računov, kjer ugotavljajo, da strokovn[e] službe pripravljajo gradiva za obravnavo še vedno zadnji hip. [V] osnovnih organizacijah pa opažajo tudi določeno pasivnost delavce[v], saj kar precej delavcev sploh ne prebere gradiv.

Pregledali so, kako so opravili letne članske sestanke v osnovn[ih] organizacijah, na katerih so v razpravah posvetili največ pozornos[ti] gospodarski stabilizaciji. Povsod so spregovorili tudi o nagrajevan[ju] po delu.

Ravno o nagrajevanju in sistemu delitve po delu je tekla razpra[va] tudi na konferenci. Ugotovili so, da bomo morali področju socialneg[a] varstva in s tem v zvezi delitvi osebnega dohodka, ki mora posta[ti] odraz dela, posvetiti še posebno akcijo. Na osnovi konkretnih opred[e]litev in analize pa bo nujno sprejeti akcijske usmeritve.

Tudi prehrana med delom še ni urejena tako, kot si želimo. Še vedn[o] kar precej delavcev prejema bone kot nadomestilo za topli obrok me[d] delom. Menili so, da gre pri tem dejansko za povečanje osebnega do[]hodka, ne pa za odpravljanje problema zagotavljanja toplega obrok[a] med delom.

Ko so govorili o aktivnostih pri pripravah na III. kongres samoupra[v]ljalcev so delegati iz osnovnih organizacij ugotovili, da so kar uspešn[i]. Sprejeli so tudi program dela Občinskega sveta in njegovih organov t[er] izhodišča za programiranje nalog v osnovnih organizacijah, kate[ro] delo mora biti tako zasnovano, da bodo pritegnile čim več članov sind[i]kata.

Delo mladih se krepi

Za preteklo obdobje delovanja Občinske konference ZSMS lahko zapišemo, da je naredila korak naprej; predvsem se je okrepila njena subjektivna vloga, kar se kaže v večjem vplivu mladih v političnem delovanju v občini. Tako so mladi enotno ocenili svoje delo na programski konferenci sredi maja.

V tem delovanju pa jih je vodila usmeritev, da so mladi, kljub različnim interesom posameznikov, v celoti in trdno na poti dograjevanja samoupravnega socializma. V poročilu, ki so ga soglasno sprejeli, ugotavljajo, da postaja manifestativna oblika dela v mladinski organizaciji drugotnega pomena. Pri delu so še posebno pozorni, da se približajo problemom mladih in družbe v konkretnem okolju. Zavedajo se, da bodo le tako lahko strnili in pomnožili svoje vrste in tako še povečali akcijsko sposobnost.

Vse to jih je vodilo, da so se aktivno vključili v javno razpravo o srednjeročnem družbenem planu občine. Lotili so se analize družbenoekonomskega in socialnega položaja mladih. Predvsem so jih zanimala področja štipendiranja in zaposlovanja, stanovanjska problematika in tudi otroško varstvo.

S štipendisti in kadrovskimi službami v večjih delovnih organizacijah so imeli že pogovore. Na osnovi ugotovitev in stanja na področju štipendiranja so se mladi zavzeli za večji razpis štipendij ter poudarili nujnost zaposlovanja tistih mladih, ki prihajajo iz izobraževalnega procesa. Ob tem je predsednik občinske konference ZSMS Vrhnika Bojan Ščukovt opozoril: »Z ozirom na neugodno strukturo zaposlenih in neusklajenost potreb OZD s kadri lahko pričakujemo povečano stopnjo brezposelnosti ravno pri mladih strokovnjakih. Strukture gospodarstva se ne da spremeniti čez noč, vendar pa je dejstvo, da predvidene investicije vsekakor upoštevajo družbene kriterije in da se bo to odrazilo tudi v strukturi zaposlenih.

Tega pa na drugi strani ne potrjuje za polovico zmanjšan obseg kadrovskih štipendij glede na leto 1980 in neopredeljenost deficitarnih poklicev v občini, vse to pa samo še otežuje že sedaj neusklajenost kadrovskih virov in potreb OZD. Naša naloga je, da v vsaki TOZD na podlagi dejanskih kadrovskih potreb, v katere so vključene tudi predvidene investicije, ponovno pretehtamo razpise in jih razširimo, ob tem pa opredelimo tudi štipendije za deficitarne poklice. Nesprejemljivo je, da bomo že jutri potrebovali 20 ključavničarjev, razpisali pa smo eno štipendijo, tako ne moremo govoriti o usmerjenem izobraževanju in s tem zagotoviti kader. Zavedati se moramo, da nam lahko le lastno znanje in s tem boljša struktura zaposlenih dvigne produktivnost. Reševanje teh problemov je tesno povezano s sodelovanjem z mestom Ljubljana. Mislim predvsem na širjenje ljubljanskega gospodarstva tudi na naše območje, za kar pa moramo vsi skupaj hitreje ustvarjati možnosti. To ne bi samo zmanjšalo dnevne migracije delovne sile, temveč pomeni tudi hitrejši razvoj občine in odpravlja tudi posledice, ki se ob tem pojavljajo na stanovanjskem in komunalnem področju.«

Številni delegati iz osnovnih organizacij so ocenjevali, da je kljub pozitivnim premikom še vedno opaziti akcijsko zaostajanje osnovnih organizacij. Mladi še premalo sodelujejo pri reševanju problemov v tistem okolju, v katerem živijo in delujejo. Mladi se v krajevnih skupnostih ukvarjajo predvsem s kulturo, športom in delovnimi akcijami, manj pa se vključujejo v krajevno samoupravo. Redkokje se mldi organizirano vključujejo v razprave in akcije o rešitvi ključnih vprašanj razvoja krajevne skupnosti. Da bi odpravili te slabosti, so sklenili, da bodo organiziranosti in vodstvenem kadru v osnovnih organizacijah posvetili več pozornosti. Velike osnovne organizcije, ki združujejo več kot tristo mladih, ne omogočajo, da bi se v delo vključili vsi mladi, zato so dali predlog, da takoj prično s pripravami na reorganizacijo treh največjih osnovnih organizacij, v KS Vrhnika in Borovnica ter v Usnjarni. Istočasno pa bodo ustanavljali koordincijske svete za povezovanje mladih iz delovnih organizacij in krajevnih skupnosti.

Precej so govorili tudi o prostovoljnem delu mladih in ugotavljali, da bi v plane krajevnih skupnosti kazalo vnesti tudi mladinsko prostovoljno delo. In ne samo prostovoljno delo mladih, temveč vseh krajanov, saj prostovoljno delo ne prispeva samo k lepši podobi kraja, ampak združuje ljudi in ustvarja čvrste medsebojne odnose in medsebojno zaupanje. Mirko Oblak, predsednik centra za mladinske delovne akcije, je delegate seznanil z dobrim potekom priprav na republiško mladinsko delovno akcijo.

Tudi mlade čakajo zahtevne naloge pri volitvah v delegatske skupščine.

V razpravi je sekretar komiteja OK ZKS Jože Perpar mladim spregovoril o najaktualnejših družbenopolitičnih akcijah in še posebej izpostavil ravno priprave na volitve. Sprejeli so odgovornost, da za vse organe na vseh ravneh evidentirajo čim več mladih, da bodo lahko s svojim delom prispevali k utrjevanju socialističnega samoupravljanja.

Delegati iz osnovnih organizacij so postavili tudi vprašanje odnosov z verskimi skupnostmi, saj v nekaterih sredinah opažajo odstopanja od dogovorjenih protokolarnih odnosov med Vatikanom in našo samoupravno družbo. Zahtevali so, da se v celoti in brezkompromisno odvijajo v skladu s tem protokolom.

O programu dela občinske konference do septembra je spregovorila sekretarka OK ZSMS Bojana Peric. Poglejmo le nekaj najpomembnejših nalog: programska konferenca in razprava o družbenoekonomskem položaju mladih v občini, sodelovanje v razpravi »Mlada genera[cija v] boju za nadaljnji razvoj socia[lističnega] samoupravljanja in [] ZK«, vključitev v postopek za [] ljevanje kadrovskih štipendij [] pendij iz združenih sredstev [] prave na programsko volilno [konfe]renco, ki bo predvidoma sem[] bra.

Ravno v družbenoekonom[skem] položaju mladih so spregovoril[i] [...] tej seji. Ob tem je Bojan Š[čukovt] poudaril:

»Vprašanja nagrajevanja po [] napredovanja, organizacije d[] tehnologije, bolniški stalež i[] vprašanja, katerih se moram[o] pomoči strokovnih služb loti[ti] sami, kajti vse to so naša vpr[ašanja] in so sestavni del stabilizacijsk[ih] zadevanj. Pot za razreševanje teh vprašanj in sprejemanje [] tev je v samoupravni organizir[]. Ni dovolj, da mi na sestanku [pred]sedstva OK SZMS ali OO [] opoziromo na to ali ono, pre[] mo, zavzemamo stališče. N[a se]stanku moramo izoblikovati [] stališče, predlog itd., ki ga [] preko mladih delegatov zno[traj sa]moupravnih organov deleg[] teles tudi zastopali in se dogov[orili z] vsemi ostalimi.«

— Center za mladinske delovne akcije je sredi aktivnih priprav na odhod brigade na republiško MDA Istra 81. Poteka evidentiranje brigadirjev, ki je trenutno zadovoljivo. V ta namen je bila organizirana razstava o mladinskih delovnih akcijah, ki si jo je vsak posameznik lahko ogledal od 2. 4. do 7. 4. v dvorani KS Vrhnika.

— Center za obveščanje in propagando je uspešno opravil svoje naloge na področju informiranja, manj pa na področju propagandne dejavnosti. Izšle so tri številke »Pota mladih« in ena številka Informatorja. O delu OK SZMS pa so obveščali mlade in ostale občane tudi v občinskem glasilu SZDL Naš časopis in v mladinski reviji Mladina.

— V tem programskem obdobju so tudi krepili lastno organizacijsko strukturo. Ustanovljene so bile osnovne organizacije v Komunalnem podjetju Vrhnika, v Vzgojno varstvenem zavodu in delovni organizaciji Žito, TOZD Pekarna. Z nekaterimi kadrovskimi spremembami je ponovno oživelo delo v OO ZSMS IUV, Kovinarska, in OO ZSMS Vrhnika.

— Najpomembnejša naloga športne komisije je izvedba mladinske športne olimpiade. Tekmovanja med ekipami so se začela že v aprilu, zaključek s finalnimi tekmami in svečano podelitvijo medalj najboljšim ekipam pa je bil za dan mladosti.

— Na področju ljuds[ke] obrambe in družbene sam[o]zaščite so izpeljali tekmo[va]nje »Mladi in SLO«. Sode[lo]valo je deset ekip, ki so [se] med seboj pomerile v orie[n]taciji na pohodu, v streljan[ju] in poznavanju topografije. [Za] enote TO je bilo sprejetih [] mladincev prostovoljcev. [Iz]delali so navodila za delov[a]nje OO ZSMS v neposre[dni] vojni nevarnosti in vojni. S[o]delovali smo pri odhodu [na]bornikov v JLA, ob dnevu [] zistov pa so organizi[rali] dvodnevni pohod po kurirsk[ih] poteh Vrhnike. Že v okto[bru] so skupaj s pripadniki JLA [or]ganizirali občinsko tekmo[va]nje »Mladost v pesmi, bes[edi] in spretnosti« in na repu[bli]škem tekmovanju dos[egli] tretje mesto, kar je do se[daj] največji uspeh na tovrst[nih] prireditvah.

Delegati so na konferenci veliko govorili, kako bodo ravno v lastnih sredinah k delu privabili še več mladih.

POGOVOR S PREDSEDNIKOM OBČINSKEGA SINDIKALNEGA SVETA ANDREJEM VIDOVIČEM

Skrbeti moramo za socialno varnost delavcev

Naokrog je leto dni, odkar občinsko vodstvo Zveze sindikatov dela v novem sestavu. Prav je, da ob tem podrobneje pogledamo njihovo delo, predvsem, kako Zveza sindikatov deluje kot družbenopolitična organizacija. Kot organizacija, ki ne skrbi samo za rekreacijo, družabno življenje in ozimnico, ampak kako se vključuje v celotno družbeno dogajanje. Glavni ton aktivnosti sindikata v preteklem obdobju so prav gotovo dajali zaostreni pogoji gospodarjenja, saj smo se v naši družbi odločili, da bomo celotno našo porabo — tako skupno, splošno, investicijsko in osebno — zmanjšali na tak nivo, ki ga je naše gospodarstvo sposobno financirati.

Z Andrejem Vidovičem, ki so ga na seji občinskega sindikalnega sveta konec aprila izvolili za predsednika še za eno leto, se je naš pogovor sukal ravno okrog teh vprašanj. Potegnimo glavno nit skozi delo sindikata v preteklem obdobju. »Največji del naše pretekle aktivnosti smo posvetili krepitvi samoupravnih družbenoekonomskih odnosov, prizadevanjem za uspešno gospodarjenje, — vključno z uveljavljanjem samoupravnega planiranja — ter delitvi po delu in rezultatih dela. Poleg teh poglavitnih nalog pa smo delovali tudi za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer, socialne politike, za boljše obveščanje delavcev, krepitev LO in DS itd.«

Na konferenci ste posvetili precej pozornosti uveljavljanju samoupravljanja, ki je nedvomno eno najpomembnejših področij dela sindikatov. Lahko nekoliko podrobneje ocenite to aktivnost?

»Glavno področje našega delovanja je bilo uveljavljanje samoupravljanja in takega položaja delavca, da bi le-ta v celoti odločal o pogojih in rezultatih svojega dela in upravljal s celotno družbeno reprodukcijo. Temelj za to našo atkivnost je Ustava in ZZD, vendar pa smo večkrat ugotavljali, da se ta temeljna izhodišča v različnih sredinah različno hitro uveljavljajo in dobivajo svojo vsebino. Ugotavljamo, da je vpliv delavcev omejen v glavnem na enostavno reprodukcijo. Vpliv delavcev na delitev dohodka znotraj OZD je dokaj velik, predvsem kar se tiče sredstev za OD in skupno porabo, medtem ko je ta vpliv že manjši pri investicijski porabi. Bistveno manjši pa je vpliv delavcev na porabo dohodka za skupne družbene potrebe, čeprav znaša ta delež preko 40 odstotkov ustvarjenega dohodka.

Zato smo dokajšen del naše aktivnosti posvetili tudi uveljavljanju delegatskega sistema kot najpomembnejšega vzvoda za krepitev vpliva delavcev na celotno družbeno reprodukcijo. Omeniti moram, da bomo morali pričeti vsi, inne samo v glavnem DPO, ocenjevati to stanje po vsebini in ne po prisotnosti na sejah in sklepčnosti oz. nesklepčnost sej skupščin. To posebej velja za SIS. V preteklem obdobju smo pričeli tudi vabiti delegate OSS za DPZ na seje predsedstva — predvsem kadar smo obravnavali gradiva za seje zborov OS, vendar je bila že udeležba dokaj skromna. Še bistveno manj uspešni pa smo pri uveljavljanju stališč ZS preko delegatov za ZZD.«

Velik del aktivnosti ste namenili tudi razreševanju gospodarskih vprašanj. Koliko ste bili uspešni?

»Ne morem trditi, da smo bili pri tem dovolj učinkoviti, vendar pa se je včasih slišal celo očitek, da smo zaradi tega zanemarili nalogo socialne zaščite delavcev, v čemer je tudi nekaj resnice. Vendar mislim, da je bila taka usmeritev pravilna, saj stabilizacija gospodarstva pomeni tudi utrjevanje družbenega položaja delavca in njegove socialne varnosti.

V času izdelave srednjeročnih planov razvoja smo našo aktivnost usmerili predvsem v to, da bi bili delavci temeljito informirani o gospodarskih razmerah, da bi realno ocenili svoje razvojne možnosti in se zavestno odpovedali dokaj številnim željam po investicijah. V fazi osnutkov teh dokumentov smo ocenili, da v tem nismo uspeli, stanje pa se je izboljšalo v fazi predlogov. Vpliv ZD pri usklajevanju občinskih planov pa je bil veliko premajhen in je glavno breme nosil Izvršni svet.«

Kako pa ste v sindikatu ocenili lanskoletno poslovanje vaših organizacij združenega dela, še predvsem, če upoštevamo zaostrene pogoje gospodarjenja?

»Če ocenjujemo lanske rezultate gospodarjenja lahko ugotovimo, da so bili kljub vsem težavam zelo ugodni. V primerjavi z letom 1979 se je celotni prihodek povečal za 42 %, dohodek za 35 %, porabljena sredstva za 42 %, akumulacija za 81 %, in sredstva za OD 24 %. Pri tem moram omeniti, da je na oblikovanje sredstev za OD imel močan vpliv DD o skupnih osnovah za oblikovanje in delitev sredstev za OD in skupno porabo. Ugotovimo lahko, da so ga OZD v občini dokaj disciplinirano izvajale, saj so za OD izplačale več kot bi lahko glede na DD poleg dveh TOZD, ki sta imeli izgubo (IUV — TOZD Opekarna in TOZD Ročna konfekcija) še 10 OZD in TOZD iz področja gospodarstva. Omeniti moram še, da posamezne TOZD IUV in LIKO izkazujejo kršitev DD, vendar se v okviru DO pokrivajo. Na področju družbenih dejavnosti ravno tako ne presegamo v globalu mase za OD, presegajo pa jo OŠ Borovnica, Lekarna Vrhnika, VVZ Vrhnika in Dom upokojencev. Upravičenost prekoračitev bo ugotovljal še občinski izvršni svet.

V peteklem obdobju smo bili vsi družbeni dejavniki preobremenjeni s problemi gospodarske stabilizacije: tako z omejevanjem vseh vrst porabe, zmanjševanjem stroškov, izboljševanjem zunanjetrgovinske menjave in s povečanjem reprodukcijske sposobnosti gospodarstva. V sindikatih smo posebej poudarjali, naj delavci o teh stvareh temeljito razpravljajo na svojih članskih sestankih, ob obravnavi zaključnih računov in novih planskih dokumentov. Na posvetih s predsedniki OO smo po zaključnih akcijah ugotavljali, da v številnih sredinah nalagajo sindikatu pri organizaciji in vodenju razprav preveliko breme, da se strokovne službe ne vključujejo dovolj v te razprave in posledica je, da so take akcije preveč formalne. Razprave so skromne še vedno je preveliko število delavcev, ki ne poznajo vsebine, o kateri se odloča.«

Posebna naloga sindikata je tudi skrb za življenjsko raven delavcev. Življenjski stroški naraščajo, je porasel tudi zajamčeni osebni dohodek? Kot kaže, pa zaenkrat ni posebnih problemov okrog zaposlovanja.

»Sindikati imamo v tem času še posebno nalogo, da skrbimo za življenjsko raven delavcev, še posebno tistih z najnižjimi OD. Posledica Skokovitega porasta življenjskih stroškov je bila med drugim tudi porast zajamčenega OD, ki je bil dogovorjen na skupni seji RS ZS in IS SRS. V naši občini ocenjujemo, da tak zajamčen OD ne bi smel povzročati problemov, saj po do sedaj zbranih podatkih glede na stanje konec meseca marca prejema v občini od 3890 zaposlenih v OZD, za katere imamo podatke, 14 delavcev do 5.000, 71, od 5 do 6 tisoč, 222 od 6 do 7 tisoč itd. Pri skrbi za OD pa moramo paziti, da ne bomo preveč popustljivi pri uveljavljanju meril za ugotavljanje delavčevega prispevka, ampak moramo take primere razreševati z vrednotenjem del ter s solidarnostnimi in z drugačnimi oblikami pomoči ter z boljšo izrabo delovnega časa in pa z dvigom produktivnosti. Za ilustracijo izkoriščenosti delovnega časa bi navedel podatek, da smo v občini v prvih devetih mesecih lani imeli okrog 64.800 dni bolezenskih izostankov, v to ba še ni vključen porodniški dopust! Izvajanje stabilizacijskih ukrepov se je odrazilo tudi v zaposlovanju, saj je bil porast zaposlovanja v lanskem letu le 0,2 odstotka, kar pa se ni odrazilo v povečanju števila nezaposlenih, saj beležimo pri približno 4.800 zaposlenih v občini le 33 iskalcev zaposlitve, kar je 23 odstotkov manj kot leto poprej. Od tega je le 7 delavcev, ki do sedaj še niso bili zaposleni. Menim, da je trenutno stanje sorazmerno ugodno, pozorni pa moramo biti pri zaposlovanju mladih, ki se vračajo iz JLA in ki bodo letos končali šolanje in ne bi se smelo dogoditi, da posamezne DO ne bi zaposlile niti svojih štipendistov. Da v bodoče ne bi imeli težav z zaposlovanjem mladih moramo usmeriti že učence v šolah, za kar pa morajo biti osnova plani OZD. Ob koncu pa ne bo odveč nekaj besed o nagrajevanju delavcev.

V okviru priprav na III. kongres samoupravljalcev ste imeli tudi tematsko razpravo o nagrajevanju po delu. Kaj ste ugotovili?

»Na področju nagrajevanja po delu je glavna aktivnost tekla v sklopu priprav na II. konferenco, ko smo ugotovili, da merjena delavčevega prispevka nismo uvedli niti še za vsa proizvodna dela. Za merjenje dela v administraciji pa kaj dlje od razmišljanja še nismo prišli. Da stanje tudi trenutno ni bistveno drugačno, je pokazala tudi tematska razprava v okviru priprav na III. kongres samoupravljavcev in s tem ne moremo biti zadovoljni. Ugotavljamo tudi, da bi za hitrejši razvoj tega področja čimprej morali imeti enotna strokovna izhodišča, ki pa še niso dokončno izdelana. Tako velikokrat opažamo težnje po uravnilovki, kar prav gotovo ne vzpodbuja delavcev k boljšemu delu. Zlasti so neustrezno nagrajevani delavci v neposredni proizvodnji, ki delajo v težjih in posebno zahtevnih pogojih in pa resnično ustvarjalni strokovnjaki in organizatorji proizvodnje. Marsikje pa bi lahko že tudi s sedanjimi sistemskimi in metodološkimi rešitvami izboljšali stanje, če ne bi samoupravni organi in subjektivne družbene sile popuščale pred odporom skupin in posameznikov, ki bi jih take rešitve prizadele. Na račun sindikatov se večkrat sliši kritika, da se o delitvi po delu preveč razpravlja, sprejema sklepe in stališča, razmere pa se le počasi spreminjajo. Kljub temu, da je v tem precej resnice, ta kritika ne zadeva samo sindikatov, ampak vse soodgovorne družbene dejavnike za delitev po delu.«

TOZD USNJARNA

Izpopolnjujejo tehnološki proces

Za letošnje prvo četrtletje je značilno usihanje gospodarske rasti in zmanjševanje industrijske proizvodnje, ki ima vse večje težave pri preskrbi s surovinami in reprodukcijskimi materiali, hitro in nekontrolirano povečanje cen ter upadanje izvoza. Obseg menjave s svetom stagnira, oziroma se celo znižuje.

V poslovanju TOZD Usnjarna Vrhnika so dogodki v letošnjem letu pomenili enega večjih preokretov; medtem ko so bili v preteklih letih izrazito usmerjeni v izvoz, je delež izvoza v celotnem prihodku v prvem trimesečju pod 35 %. Večji del prodaje je bilo tako usmerjene ne domači trg, kjer je trenutno povpraševanje celo večje od njihovih zmogljivosti.

Vendar je v zadnjem času zopet nekoliko več izvoznih naročil in predvidevajo, da bodo plan izvoza kljub vsemu lahko realizirali. Večja so naročila iz Kanade za oblačilni velur, zelo pa se je zmanjšal izvoz v Nemčijo, kamor izvažajo predvsem stretch velur. Vzrok za to je manjši interes za svinjski velur in tudi recesija v svetu. Vse manj ljudi se zato odloča za nakup oblačil iz velurja. Uspešno se plasirajo predvsem cenejši in praktični izdelki, zato je tudi večje povpraševanje po napi.

Da so lahko obdržali izvoz vsaj na taki višini, so morali znižati tudi cene velurja. Tudi izvoz ščetin in usnjene konfekcije je bil nekoliko manjši kot lani in pod planom.

S tem, da bodo poizkusili plan izvoza do konca leta realizirati, si bodo tudi zagotovili uvoz surovin in repromaterialov.

To pa je v veliki meri odvisno tudi od vseh tistih, ki lahko vplivajo na kvaliteto izdelkov, dobavne roke in tudi zmanjšanje stroškov. Več naporov kot doslej vlagajo v izpopolnitev tehnološkega procesa in v razvoj novih proizvodov, saj je od teh faktorjev vse bolj odvisna tudi uspešnost poslovanja temeljne organizacije.

V letu 1980 so bistveno izboljšali produktivnost dela, in to brez dodatnih vlaganj v posodobitev proizvodne opreme. Največji del je k povečanju produktivnosti prispeval občutno zmanjšan obseg odsotnosti z dela. Prav gotovo pa so tudi organizacijski ukrepi prispevali svoje k takemu rezultatu.

Zadali so si nalogo, da tudi v letu 1981 zagotovijo podobno rast produktivnosti dela v slehernem delu temeljne organizacije. To jim bo uspelo, če bo vsak delavec spoznal možnost vplivanja na skupno storilnost. Boljšo storilnost oziroma fizično produktivnost bodo dosegli predvsem z:

— boljšim izkoristkom delovnega časa, predvsem tistega, ki ostaja danes še neizkoriščen,

— z boljšim izkoristkom kož, saj bodo tako ob enakem številu komadov predelanih kož izdelali večjo količino usnja in cepljenca,

— z višjim nivojem kvalitete izdelkov, s čimer se bodo izognili vračanju partij iz sortirnice v proizvodnjo zaradi ponovne dodelave,

— z racionalizacijo tehnoloških in proizvodnih postopkov.

Veliko je torej še možnosti, da z ustvarjalnim delom vseh delavcev tudi v letu 1981 napravijo pomemben korak v smeri višje produktivnosti, ki je edina realna osnova za večji izvoz in s tem za ugodne poslovne rezultate.

C. G.

TOVARNA ANTENSKIH NAPRAV

Del proizvodnje izvoziti za vsako ceno

V težavnih okoliščinah gospodarjenja v letošnjem letu so v tovarni antenskih naprav dosegli v prvih treh mesecih dobre rezultate. Presegli so plan proizvodnje za 4,7 odstotka, čeprav so imeli zelo velike težave pri nabavi surovin in drugih materialov za reprodukcijo. Kljub pomanjkanju surovin in kljub prenehanju proizvodnje elektromotorjev niso imeli zastojev. Z ukinitvijo proizvodnje elektromotorjev so morali ustrezno povečati proizvodnjo obstoječega antenskega programa.

Prav gotovo so imeli veliko problemov zaradi pomanjkanja posameznih materialov, saj so morali že začeto proizvodnjo prekiniti in jo nadomestiti z drugo, kar je negativno vplivalo na produktivnost. Pri nabavi uvoznih materialov pa jim je kljub zelo ostrim uvoznim omejitvam uspelo nabaviti nujno potrebne materiale.

Prodaja na domačem trgu je bila v tem obdobju tudi dovolj uspešna. Planske zadolžitve so presegli približno za 4 odstotke.

Izvoznih obvez pa v tem obdobju niso realizirali. Skupaj z Iskra-Commercem so si prizadevali najti kupca na zahodno evropskem trgu, vendar do sedaj niso dobili kakega večjega naročila za izvoz. Še naprej se trudijo, ker vedo, da morajo del proizvodnje izvoziti, čeprav za zelo nizko ceno, da bodo ustvarili devizna sredstva za nabavo repromateriala iz uvoza. Pričakujejo, da bodo v drugem trimesečju uspeli realizirati vsaj del izvoznih zadolžitev. Pred očmi imajo dejstvo, da morajo izvažati, četudi z izgubo, ker bi v nasprotnem primeru prišlo do zaostajanja proizvodnje zaradi pomanjkanja uvoženih materialov.

V LIKU

Še tesnejše sodelovanje med tozdi

V Liku so z doseženo proizvodnjo v letošnjih prvih treh mesecih še kar zadovoljni kljub težavam z dobavo raznih materialov in surovin. Že lansko zadnje četrtletje je bila dobava repromateriala in surovin nezadovoljiva. Tako so pričeli letošnjo proizvodnjo z zelo slabimi zalogami.

»V naših proizvodnih tozdih smo razpolagali le z minimalnimi količinami reprodukcijskih materialov in si nikakor nismo mogli ustvariti večjih zalog. Naša nabavna služba se je angažirala praktično na celotnem jugoslovanskem trgu, zanimivem za našo »branžo«. Rezultati pa niso bili taki, kot smo načrtovali glede na potrebe. K vzrokom lahko dodamo še zapiranje določenih surovinskih regij in preplačevanje od strani konkurentov. Svoje pa je dodala tudi dolga zima, saj se je s tem zavlekel načrtovani posek in dobava hlodovine. To je bilo najbolj kritično. Posledice smo občutili že v letošnjem prvem kvartalu, saj sta občasno stali žagi v Borovnici in Verdu. S tem so nam padle zaloge žaganega lesa na minimalne skoraj kritične količine,« pravi Miro Hanžel, planer proizvodnje.

To jih opozarja na resnost položaja in ugotavljajo, da se bodo srečevali s podobnimi težavami in občasnimi pomanjkanji repromateriala tudi v prihodnje. Zato so ustanovili koordinacijski odbor za nabavo in prodajo kot novo obliko dogovarjanja in seznanjanja s tržno in proizvodno problematiko. Pri tem gre predvsem za kar najhitrejše možno reševanje problemov in za iskanje najracionalnejših rešitev pri dobavi materialov glede cen, kvalitete, dohodkovnih povezav itd. Ta koordinacijski odbor se sestaja enkrat tedensko. »Ta oblika dela se je pokazala za zelo koristno, saj je pretok informacij in problematike med tozdi in nabavno službo objektivnejši in izkazalo se je, da je tudi koristen«, ocenjuje delo tega organa Miro Hanžel.

K še uspešnejšemu prodoru na tržišče jim bo pripomoglo devet novih samostojnih izdelkov ter garnitura Jazon, ki je sestavljena iz več sedežnih elementov in koktajl mizice. Nekoliko bodo torej opustili stari program in začeli s proizvodnjo novih izdelkov, posebno starejše vrste stolov bodo zamenjali novi sodobno oblikovani, ki so namenjeni tako na evropski kot na ameriški trg. Za premostitev težav s surovinami so začeli izdelovati tudi stole v kombinaciji bukovega in jesenovega lesa.

Da je usmeritev pravilna, že vidijo po izrednem zanimanju za te novo oblikovane stole na zunanjem in na domačem tržišču.

Pri zamenjavi uvoženih repromaterialov z domačimi niso v celoti uspeli. Tako jim ostaja v proizvodnji osnovna skrb in angažiranje za boljše izkoriščanje surovin kot so: les, furnirji kjer se da ob angažiranju vseh delavcev še največ prihraniti.

Kljub temu, da so se surovine podražile nad razumno mejo — in to vpliva na konkurenčnost — so pri prodaji v prvih treh mesecih zabeležili dobre rezultate. Prodaja na domačem trgu je potekala nemoteno in ni bilo čutiti kakršnegakoli upadanja konjunkture. V primerjavi s prodajo v lanskem istem obdobju je letos kar za 49 odstotkov večja. Plan pa so presegli za 15 odstotkov. Nasploh ugotavljajo, da prodaja na domačem trgu ni več samo sezonska, kot je bilo včasih, ko so ravno v prvih mesecih leta prodali manj svojih izdelkov.

Tudi na zunanjem trgu so bili uspešni, saj so izvolili za okrog 2,5 milijona dolarjev, kar predstavlja 9 odstotkov več kot v prvih treh mesecih lani.

Vzpodbudne so številke, ki govore v prid izkoristku delovnega časa. Kar za 6,8 odstotka več kot lani so izkoristili delovni čas. Nadure so se zmanjšale s 3,4 na 2,2 odstotka. Tudi izostanki zaradi bolniške so se občutno zmanjšali.

Kakšni pa so finančni pokazatelji? Finančni podatki za celo delovno organizacijo so v primerjavi z lanskoletnim obdobjem kar ugodni, tako so celotnega prihodka dosegli 319 mio din, kar je 28 odstotkov več kot lani. Ob precej višjem indeksu celotnega prihodka vidimo, da so porabljena sredstva hitreje naraščala in sicer je indeks porabljenih sredstev kar 183. Čistega dohodka so ustvarili 51 mio din (14 odstotkov več kot lani), tega pa so razporedili v višini 37 mio din za osebne dohodke, kar je 29 odstotkov več kot lani in 13 mio din za sklade, kar je pa nekaj manj kot v enakem obdobju lani.

Povprečni izplačani neto osebni dohodek na delavca na mesec je bil okrog 9.800, kar je za 32 odstotkov več kot lani.

Sami rezultati za prve tri mesece so še zadovoljivi. Težko pa bi ocenili in napovedali, kako bo ob koncu leta. Najbrž se bodo tako kot v teh treh mesecih še srečevali s problemi okrog nabave surovin in repromaterialov. Vendar bodo poskušali te probleme prebroditi s še večjo delovno disciplino, odgovornostjo ter prizadevnostjo in s še boljšim izkoriščanjem notranjih rezerv.

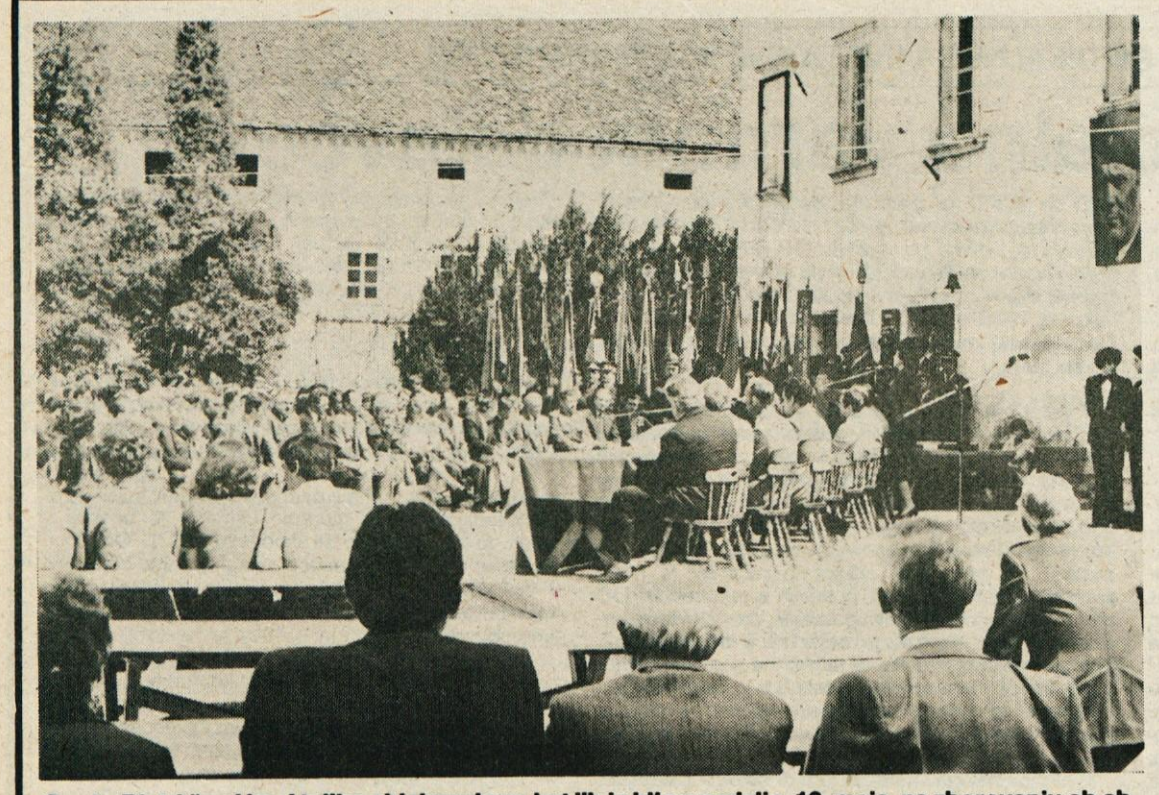

Grad v Bistri še ni imel toliko obiskovalcev, kot jih je bilo v nedeljo, 10. maja, na zborovanju ob občinskem prazniku.

Spomnili smo se tudi padlih borcev v narodnoosvobodilnem boju in vseh, ki so darovali ž za svobodo, in položili vence h grobnici na Drči, k spomeniku v Verdu in spomenikoma v

ZBOROVANJE DELOVNIH LJUDI IN OBČANOV — SLAVNOSTNI GOVOR JE IMELA PREDSEDNICA OK ZKS MARIJA ISKRENOVIČ

Na občinskem praznovanju v Bistri

Z zborovanjem številnih občanov smo občinski praznik proslavili 10. maja letos v gradu v Bistri. Čudovito sončno jutro je pripomoglo, da je bilo srečanje v prečudovitem okolju v gradu še bolj slovesno.

Na slavnostni seji vseh treh zborov občinske skupščine in družbenopolitičnih organizacij, ki so ji prisostvovali vsi, ki so tisto nedeljo dopoldan prišli v Bistro, in jo je vodil predsednik občinske skupščine Vladimir Mejač, je spregovorila predsednica občinske konference ZKS Marija Iskrenovič.

»V naših srcih je zadrhtela bolečina, ko so 4. maja ob 15. uri in 5 minut po vsej Jugoslaviji zaječale sirene; na vrhu Triglava je plapolala zastava na pol droga, delovni ljudje so za trenutek onemeli, kajti minilo je leto dni od trenutka tesnobe, ko se je v Kliničnem centru v Ljubljani iztekla Titova poslednja bitka. Izgubil jo je zase, ker vsako življenje konča smrt, dobil pa jo je za nas, saj je še s svojo smrtjo utrjeval to, za kar se je bojeval vse življenje,« je poudarila v uvodu in nadaljevala da je bilo minulo leto boleče, ko smo ostali brez ljubljenega predsednika, brez krmarja naše partije, brez vizionarja in graditelja naše revolucije, brez najdražjega tovariša Tita.

»V nas je ostala neozdravljiva bolečina, ki jo je izpričeval vsak naš človek. Vse od lanskega maja se molčeča kolona v hiši cvetja na Dedinju ni ustavila; vsak Jugoslovan želi ob maršalovem grobu ponoviti obljubo, ki smo jo dali ob njegovi smrti, in bo vedno ostala v nas: nikoli ne bomo skrenili s Titove poti.

Prav iz te velike bolečine ob izgubi največjega sina Jugoslavije črpamo nove moči. Na poti socialistične graditve ostajamo s Titom, z njegovimi revolucionarnimi idejami in deli,« je poudarila Marija Iskrenovič.

Dotaknila se je tudi našega hitrega povojnega razvoja, v katerem smo razvili sistem socialističnega samoupravljanja, ki je edini sistem v svetu, ki daje možnost vsakemu delovnemu človeku in občanu, da aktivno deluje v njem. Ob tem pa je dejala:

»Delegatski sistem se je uveljavil kot glavni mehanizem delavskega razreda, delovnih ljudi in občanov pri uresničevanju oblasti kakor tudi pri upravljanju družbenih zadev na temeljih samoupravljanja.

V naši občini je 1100 delegatov, to je velika množica samoupravljalcev, ki preko svoje delegatske baze delujejo v našem političnem sistemu. Dejstvo pa je, da širokih možnosti delegatskega sistema še nismo uspeli dosledno uporabiti.«

Ko je govorila o sedanjem ekonomskem trenutku, je med drugim poudarila:

»Čas, v katerem živimo, je poln negotovosti. V svetu je vse več nasilja, tudi ekonomska situacija je dovolj težka. Vsi ti vplivi segajo tudi k nam.

V slabših pogojih gospodarjenja so OZD naše občine v lanskem letu vložile veliko naporov in dosegle ugodne rezultate.

Da bodo rezultati ugodni tudi v prihodnje, je treba povečati produktivnost, vsi moramo bolje in več delati. Nekatere OZD so zato že začele uvajati nove prijeme za stimulacijo boljšega dela.

Dolžnost nas vseh je, da varčujemo povsod, svoje delovne obveznosti pa kar najbolje izpolnjujemo. Zavedati se moramo, da je bil naš materialni razvoj doslej hitrejši, kot so bile naše možnosti, zato je nujno, da gremo sedaj počasneje naprej, da se vse bolj naslonimo na lastne sile in manj na tuje kredite.

Za prihodnjih pet let smo si začrtali nove naloge, ki bodo pomenile velik napredek za vse delovne ljudi in občane. Izpolnitev zadanih nalog pa bo zahtevala veliko naporov vseh nas, ker bomo le s skupnimi močmi lahko dosegli zastavljene cilje. Marsikaj bi laže in hitreje rešili, če bi vse potrebe v občini gledali bolj celovito. Doslej smo vse prevečkrat zastopali ozke lokalne interese.

Krajani večine naših krajevnih skupnosti so pokazali veliko pripravljenosti za reševanje svojih problemov in jih tudi uspešno rešili. Vedno bolj se moramo zavedati, da bo od nas samih odvisno, kako bomo živeli. Te dni je tekla na zborih krajanov KS Vrhnika razprava o samoprispevku. Večina krajanov je pripravljena prispevati svoj delež, ker se zaveda, da si samo tako lahko bolje uredi svoje življenje. Tisti, ki še stojijo ob strani in negodujejo, bodo prej ali slej morali spoznati, da moramo za napredek svojega kraja skrbeti sami.«

Nato je predsednik občinske skupščine Vladimir Mejač izročil plakete pisatelja Ivana Cankar sednik občinske konferenc Janez Pečar pa srebrna p OF.

Po kulturnem programu, k slavnostni seji, so si vsi prisot ogledali tehnični muzej.

Na dvorišču gradu pa je vahno vse do večernih ur, s zadevni prireditelji poskr dobro razpoloženje.

Ob minulem praznovanju občinskega praznika se zahvalju vsem posameznikom, delovnim organizacijam, samoupravnim nom, DPO in društvom, ki so kakorkoli pomagali pri organizacij osrednje proslave v Bistri, kot tudi pri drugih prireditvah, ki so bile priložnosti.

Še posebej pa se zahvaljujemo SO Vrhnika za dodeljena fina sredstva, delovnim organizacijam Ljubljanske mlekarne — TOZD sestvo Verd, Gradbenemu podjetju Ljubljana — TOZD Kamn Verd, Gozdnemu gospodarstvu TMS v Bistri za pomoč, posebno zahvaljujemo LIKU Verd tako za pomoč pri obnovi prostorov Kra skupnosti kot pri prireditvah.

Gasilskemu društvu Verd pa se zahvaljujemo za lepo izpelja ganizacijo tovariškega srečanja.

Organizacijski o pri KS

Podeljena priznanja občine Vrhnika »Plaketa pisatelja Ivana Cankarja«

Boško RATKOVIĆ

za dolgoletno družbenopolitično delo, krepitev bratstva in enotnosti jugoslovanskih narodov in narodnosti, še zlasti za velik prispevek h krepitvi koncepta splošnega ljudskega odpora za uspešno povezovanje enot JLA z organi in organizacijami v občini.

Boško Ratković je rojen 1933. leta v Liki, SR Hrvaška. Po končani osnovni šoli in gimnaziji se je vpisal na vojaško akademijo, na kateri je leta 1953 šolanje uspešno zaključil.

Leta 1952 je bil sprejet v članstvo Zveze komunistov. Po končanem šolanju na akademiji je v enotah JLA opravljal pomembne vojaške in partijske dolžnosti ter se ob delu še izpopolnjeval in dokončal najvišje vojaške šole — komandno štabno akademijo in šolo narodne obrambe. Pretežni del službe je opravljal ravno na Vrhniki.

Vseskozi se je zavzemal za krepitev bratstva in enotnosti jugoslovanskih narodov in narodnosti, za utrjevanje koncepta SLO in družbene samozaščite, za razvoj socialističnih samoupravnih odnosov ter za vsestranski razvoj odnosov med enotami JLA in organi in organizacijami v občini.

Kot družbenopolitični delavec uspešno deluje v različnih organih na občinski ravni, med drugim je tudi kot delegat Občinske konference SZDL član družbenopolitičnega zbora skupščine občine.

Branko STERGAR

za dolgoletno uspešno delo in vodenje TOZD Usnjarna ter vsestransko aktivnost na področju razvoja samoupravnih odnosov v TOZD in širše.

Branko Stergar se je rodil 25. 9. 1929 v Mariboru. Leta 1957 je diplomiral na Tehnološki fakulteti v Ljubljani in pridobil poklic dip. inž. kemijske tehnologije. Član ZK je od leta 1968. V kolektiv IUV se je vključil takoj po končanem študiju leta 1958. Že od vsega začetka je opravljal pomembna strokovna opravila. Najdlje je opravljal naloge na področju tehnoloških raziskav in razvoja. Leta 1971 je bil imenovan za direktorja takratnega obrata Usnjarna. Dela individualnega poslovodnega organa TOZD torej opravlja že 10 let. Ugodni poslovni rezultati, ki so bili doseženi v tem obdobju, povsem opravičujejo imenovanje tov. Stergarja za to pomembno vodilno funkcijo.

Kot direktor TOZD se dosledno zavzema za polno uveljavitev samoupravnih odnosov, saj je praksa potrdila, da je uveljavitev teh odnosov temeljni pogoj za trden družbenoekonomski položaj delavcev. Že pred tem je aktivno deloval v samoupravnih organih. Eno mandatno obdobje je vodil delavski svet IUV in dve mandatni obdobji Centralni delavski svet DO IUV.

Kljub zahtevnosti vodilnih funkcij, ki jih je opravljal, je ves čas tudi aktiven družbenopolitični delavec. Deloval je in še deluje v mnogih telesih družbenopolitičnih organizacij v okviru DO IUV in v širši družbenopolitični skupnosti. Omenimo naj le to, da je bil tudi delegat v skupščini in da je bil v prejšnji mandatni dobi predsednik Skupščine občine Vrhnika.

Tudi sedaj se aktivno vključuje v delegatski sistem kot član družbenopolitičnega zbora Skupščine občine Vrhnika ter se zavzema za učinkovito delo delegacij v TOZD.

Aktivno deluje tudi v ZK. Bil je član občinskega komiteja ZK. V sedanjem mandatu pa je član Občinske konference ZK v občini Vrhnika.

GASILSKO DRUŠTVO ZAPLANA

Za velike uspehe na področju razvoja gasilske organizacije kot družbenopomembne organizacije in oblike združevanja delovnih ljudi in občanov na socialističnih osnovah ter za hitro materialno krepitev in velik prispevek k razvoju civilne zaščite v krajevni skupnosti.

Gasilsko društvo Zaplana je od svoje ustanovitve leta 1973 nedvomno veliko naredilo, tako v svoji organizaciji kot tudi v celotni KS. Pridobilo je v svoje vrste stare in mlade in šteje sedaj 48 aktivnih članov. Ima dve pionirski desetini ter žensko desetino. Vsi so napravili izpite za naziv »gasilec«, poleg tega pa ima še 8 podčastnikov ter enega častnika. Strojniški tečaj je opravilo 11 članov. Zelo veliko sodeluje s civilno zaščito. V kraju organizira razne akcije tako po operativni plati, pomaga tudi občanom v raznih težavah. Še najbolj se je odlikoval pri izgraditvi gasilskega doma, saj je bil narej rekoč s prostovoljnim delo so opravili preko 18.500 pr nih ur, kar dokazuje enotn liko požrtvovalnost. Kupili vso opremo, motorno brizg gasilski avto. Mnogi med član zelo aktivni pri delu krajevn nosti, mladinske organiz SZDL.

Društvo je do sedaj prejel liko priznanj in pohval ter n tekmovanjih zasedlo visok tve.

PEVSKI ZBOR LIKO VERD

Za uspehe na kulturnem p pri razmahu ljubiteljskega pe uspehe v širšem slovenskem ru.

Moški pevski zbor LIKO pričel delati februarja 1973, pripravljali na proslavljanje nice Parketarne Verd in 1 podjetja LIKO. Prvič je na proslavi poleti l. 1973. Ke pevci želeli nadaljevati z or nim prepevanjem, se je nekaj čez dvajset pevcev spet zbrala in začela vaditi devnim delom so v letu 197 prvi samostojni celovečerni Uspeh tega večera jih je vz k še večji delovni disciplini htevnejšemu programu. Vs imajo najmanj en celoveče cert, sodelujejo na proslav reditvah v občini, gostovali sednjih občinah, v Ajdo Domžalah, v Gonarsu, na tekmovanju RTV Ljubljana ski zbori pred mikrofonom dosegli zelo pohvalne oc večji uspeh pa so imeli leta so na republiškem tek »Naša pesem« v Maribor bronasto plaketo. Leta 1980 »Naši pesmi« le za nek zgrešili srebrno plaketo, uvr se na 4. mesto med mošk terskimi pevskimi zbori v

MPZ LIKO-Verd je pevsk ki s pomočjo delovne org LIKO-Vrhnika in Zveze kul ganizacij Vrhnika raste v m biteljsko skupino. Neguje dejavnost v okviru delovn zacije in krajevne skupnos predstavlja naše kulturno

Boško Ratković

Branko Stergar

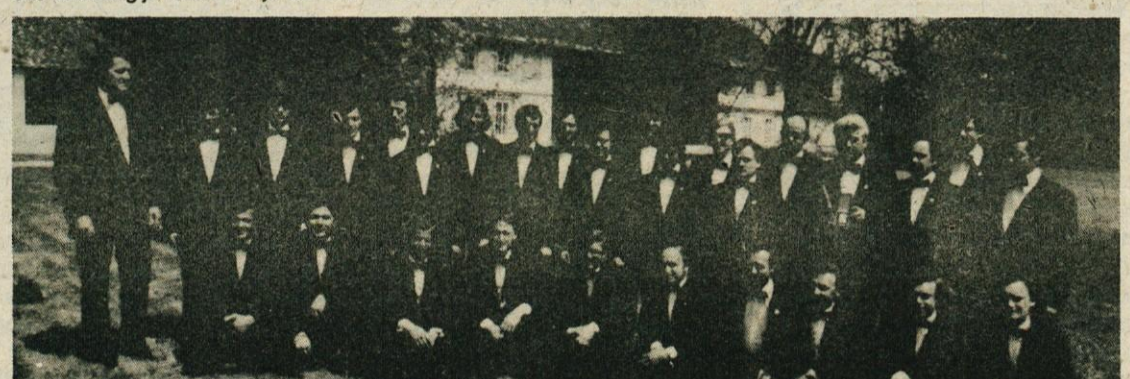

Moški pevski zbor LIKO

Gasilsko društvo Zaplana

...ji delegatske skupščine je predstavnik občine Čapljina ...ll ž... našemu predsedniku občinske skupščine sliko, delo nji-...na v...e slikarja.

...Erjavec

Stanko Perko

Jože Vintar

...a Gradišnik

Venčeslav Poglajen

Milka Bradač

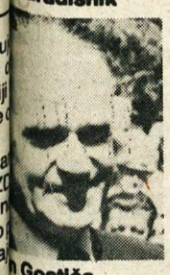

...n Gostiša

Stane Bulc

Franc Fortuna

...Nagrajenci osvobodilne fronte

...s praznujemo 40-letnico organizacije, ki je ostala zvesta pobudam ...komunistov, je pomagala te pobude uresničevati in uveljavljati v naši ...nosti. Duh hrabre Osvobodilne fronte je živ in tudi po štiridesetih letih z ...naši zavesti in srcu mirno gledamo v bodočnost. V bodočnost, ki jo ...amo na zgodovinski vlogi Osvobodilne fronte.

...širjanje in uveljavljanje oblik in metod dela Osvobodilne fronte, to je ne-...nega političnega dela med ljudmi, se danes uresničuje v fronti vseh so-...nih sil, ki izhaja ravno iz izkušenj Osvobodilne fronte, ki je s svojim širo-...gramom združila narod v boju za osvoboditev in v socialistični revoluci-...

...es v Socialistični zvezi številni aktivisti krepijo zgodovinsko vlogo Osvo-...e fronte. Socialistična zveza je postala resnično najširša organizacija, v ...so združeni vsi ljudje. Da je to dosegla, pa gre priznanje številnim aktivi-...med katerimi so tudi letošnji nagrajenci. Na predlog Žirije za podeljeva-...ornih priznanj OF in predsedstva OK SZDL so letos prejeli srebrna priz-... Osvobodilne fronte naslednji aktivisti: **Milka Bradač z Vrhnike, Stane ...z Vrhnike, Karel Erjavec iz Lukovice, Franc Fortuna z Vrhnike, ...n Gostiša z Vrhnike, Ivanka Gradišnik iz Dola pri Borovnici, Stanko ...o iz Bevk, Venčeslav Poglajen z Verda, Jože Vintar z Vrhnike.**

...a Novak

Tone Kržič

Otmar Jeršinovič

Simon Seljak

...a Nared

Stane Repar

Tomo Pejič

...Srebrni znaki Zveze sindikatov ...odeljeni na reviji pevskih zborov

...ako leto ob prazniku dela poskušamo delavcu samoupravljalcu dati na ...ovi ocene v lastni sredini, kjer dela, skromno priznanje za njegov prispevek ...šim delovnim rezultatom, kakor tudi k boljšemu samoupravnemu organi-...ju sredine, v kateri dela in živi. Tako je tudi letos Občinski svet zveze sin-...ov na reviji pevskih zborov podelil svojim aktivistom priznanja za uspešno ... Tako je predsedstvo Občinskega sindikalnega sveta zveze sindikatov ...a letos sprejelo sklep, da letos ob delavskem prazniku podelijo srebrni ... sindikata za uspešno delo v osnovnih organizacijah pri uresničevanju de-...kih interesov tako v družbenopolitičnih organizacijah, kakor tudi v samou-...rnih organih, v temeljnih sredinah in tudi v skupščinskem sistemu. Prizna-...je na reviji pevskih zborov podelil predsednik občinskega sindikalnega ...a Andrej Vidovič. Priznanja so prejeli: Otmar Jeršinovič, Anton Kržič, ...a Nared, Boža Novak, Tomo Pejić, Stane Repar, Simon Seljak ter za ve-...no učinkovito delovanje pri uresničevanju sindikalnih nalog v TOZD ...ovna organizacija zveze sindikatov Temeljne organizacije združenega ...a PTT Vrhnika.

PRVA INFORMACIJA POSLOVNEGA USPEHA ORGANIZACIJ ZDRUŽENEGA DELA IZ GOSPODARSTVA ZA OBDOBJE JANUAR—MAREC 1981

Poslovanje v prvem četrtletju

Prve neuradne podatke poslovanja organizacij združenega dela s področja gospodarstva je izdelala plansko-analitska služba na podlagi periodičnih obračunov za primerjalni obdobji januar—marec 1980 in 1981.

Uradni podatki bodo znani v Analizi poslovnega uspeha organizacij združenega dela za obdobje januar—marec 1981, katere bo dostavila Služba družbenega knjigovodstva predvidoma konec meseca maja.

Ta prikaz vsebuje primerjavo prvega četrtletja leta 1981 z istim obdobjem leta 1980, kakor tudi v primerjavi s povprečjem v letu 1980. Prikaz čistega dohodka za osebne dohodke in povprečnega BOD na delavca je že korigiran s spremembo prispevnih stopenj v letu 1981.

	Realiz. I.—III. 1980	Realiz. I.—III. 81/80	IND I.—III. 81/80	¼ 1980	IND I.—III. 81 ¼—80
Celotni prihodek	847.043	1.158.070	136,7	1.010.382	114,6
Porabljena sredstva	584.795	792.059	135,4	698.107	113,5
Dohodek	262.250	366.013	139,6	312.275	117,2
Sredstva za akumulacijo	64.185	104.383	162,6	60.817	171,6
Amortizacija (min. + nad. pred.)	22.243	30.550	137,3	24.050	127,0
Sredstva za reprod.	86.732	133.352	153,8	84,238	158,3
Del ČD za OD	111.150	145.680	131,1	133.160	109,4
Povp. št. zap. (del. ure)	3.652	3.678	100.7	3.745	98,2
Povp. št. zap. (stanje konec meseca)	3.731	3.728	100	3.808	97,9
Povp. BOD na delavca	10.415	13.203	130,1	11.852	11,4

V tem obdobju so organizacije združenega dela s področja gospodarstva v prvem kvartalu leta 1981 na področju zunanjegospodarske menjave, dosegle naslednje izvozne rezultate:

IZVOZ v 000 din

	I.—III. 1980	I.—III. 1981	IND	IND I.—III. 81 ¼ 80
LIKO — SKUPAJ	61.115	82.982	135,8	112,2
LIKO — TOZD TOVARNA VRAT	1.130	2.145	189,8	61,7
LIKO — TOZD TOVARNA STOLOV	56.709	77.644	137,0	114,6
LIKO — TOZD PRIMARNA PRED.	3.276	3.193	97,5	118,0
IUV — TOZD USNJARNA	144.741	135.874	87,0	81,5
DONIT — TOZD FENOLIT	294	2.799	—	557,6
ISKRA — TOZD ANTENE	78	52	67	67
AVTOMONTAŽA —TOZD KOVINARSKA	—	346	—	82
SKUPAJ	206.228	212.053	102,8	92,4

Teče postopek sprejemanja planskih dokumentov in njih usklajevanje z Dogovorom o družbeni usmeritvi razporejanja dohodka v letu 1981, kar bo predvidoma zaključeno do konca maja. Ti podatki bodo osnova za spremljanje delitvenih razmerij v organizacijah združenega dela po posameznih občinskih obdobjih, kakor predvideva omenjen dogovor.

V dovoljeni masi za osebne dohodke v letu 1981 morajo biti že izračunani tudi prekoračeni zneski izplačil za osebne dohodke med dovoljenim v letu 1980 pri tistih organizacijah združenega dela, ki so s sklepom IS SO Vrhnika to dolžne opraviti.

Analiza usklajenosti planskih dokumentov bo predvidoma izdelana koncem maja in bo služila za analizo polletnih rezultatov poslovanja organizacij združenega dela in kriterijev delitve.

Ob dnevu varnosti je podpredsednik občinske skupščine Karel Erjavec sprejel delavce organov za notranje zadeve. Ob tej priložnosti je poudaril, da se socialistično samoupravljanje vrašča tudi v varnostni sistem v obliki podružbljanja varnostne funkcije, ki tako postaja del naše splošne ljudske obrambe, varnosti in družbene samozaščite. V ta sistem je vključenih vedno več delovnih ljudi in občanov. Tako postaja sleherni občan del našega varnostnega sistema.

»Z uvajanjem novih oblik in metod dela na področju varnosti smo dosegli zelo dobre rezultate, ki se kažejo v skrbi za čim popolnejšo varnost delovnih ljudi in občanov. Prav tako pa posvečamo posebno skrb ohranitvi in razvoju naših temeljnih pridobitev revolucije,« je v pozdravnem nagovoru dejal Karel Erjavec in poudaril, da moramo v ljudeh še bolj vzgajati varnostno zavest in čim tesnejše in pristnejše bo sodelovanje organov za notranje zadeve z občani, tem manj bo kaznivih dejanj.

V imenu delavcev organov za notranje zadeve je spregovoril komandir postaje milice Janez Donik in poudaril, da so trdno odločeni braniti našo socialistično skupnost in krepiti varnost in družbeno samozaščito.

Srečanje Cankarjevih šol

Zgodilo se je pred štiridesetimi pred stopetimi leti... V Vidmarjevi hiši v Ljubljani je bila ustanovljena OF in to je bil začetek vstaje slovenskega naroda. Pred stopetimi leti pa se je rodil na Vrhniki veliki slovenski pisatelj, Ivan Cankar.

V spomin na te dogodke in v počastitev dneva naše šole je bilo v soboto, 16. 5. srečanje jugoslovanskih šol z imenom Ivan Cankar. Vrhniko so obiskali predstavniki šol iz Bugojine, Ljutomera, Zagreba, Trbovelj in Maribora. Skupaj smo stopali v povorki, ki se je vila skozi Vrhniko do doma JLA, v rokah smo stiskali zastave in Titova gesla ter čutili njegovo prisotnost. Da, Tito je bil z nami! A ne samo na panoju, ki je bil napet pred domom JLA, kjer se je odvijala proslava, z nami je bil v naših srcih. Slovesnost je pričela predsednica našega PO Barbara Barbo in vsem šolam podelila spominske plakete. Povabljeni so bili tudi gostje, med njimi bivša tovarišica ravnateljica naše šole, Marta Aleksić in Jože Vintar. Proslavo je ves čas spremljal naš pevski zbor, kakor rdeča nit se je skoznjo vlekel tudi recital. Popestrila so jo še kola, ki so jih zaplesali naši mlajši pionirji. Proslavo smo zaključili s pesmijo Jugoslavijo, ki smo jo zapeli vsi udeleženci.

Popoldne so gostje obiskali še znamenitosti našega kraja.

Srečanje pa je bilo zaključeno z večernim plesom v naši šoli.

DARINKA KODERMAN

Letošnja lokalna štafeta, ki je šla skozi vse krajevne skupnosti je bila tudi v Bevkah. Bevški mladinci so jo ob 15.10 na Zrniškem mostu prevzeli iz rok mladincev Blatne Brezovice. Čez dobrih 10 minut so jo prinesli v Kulturni dom v Bevkah, kjer jim je mladina pripravila bogat kulturni program. Po malo več kot enournem postanku so se s štafeto odpravili na pot proti Logu, kjer naj bi jo prevzeli mladinci iz Loga. Pri transformatorju je bila ob 16.30 predaja in štafeta je tako zopet odšla na novo pot.

GLAVAČ JOŽE

OSNOVNA ŠOLA LOG — DRAGOMER

Nekaj informacij za obveščenost občanov — staršev in učencev nove osnovne šole

— Osnovna šola bo pričela z delom 1. septembra 1981!

— Jedra razrednih kolektivov oz. oddelkov bomo oblikovali z učenci, ki so v letošnjem šolskem letu še na osnovni šoli Ivan Cankar, skladno z novo oblikovanim šolskim okolišem OŠ Log — Dragomer pa postanejo 1. septembra učenci nove šole. Na novo prišolani učenci se bodo vključevali k tem oblikovanim jedrom do enakomerne popolnitve oddelkov.

— Vpis učencev v 1. razred (redni rok) so končani. Seveda pa lahko starši, ki še kakorkoli niso uspeli vpisati svojih otrok v 1. razred, to opravijo do 1. septembra 1981. Za vpis se lahko po telefonu pozanimajo pri šolskem psihologu, po telefonu, številka 751-150.

— Vpisi ostalih učencev od vključno 2. do vključno 8. razreda bodo v mesecu avgustu (okvirni rok je 17. in 22. avgust). Točni podatki kraja in urnika vpisa bodo objavljeni z obvestili — plakati v vseh krajevnih skupnostih šolskega okoliša nove šole.

— Osnovna šola Log — Dragomer bo po ugotovljenih podatkih (po končani anketi) imela naslednje število šolskih oddelkov: novo poslopje matične šole v Dragomerju, 8 oddelkov razredne stopnje (po 2 oddelka od 1. do 4. razreda) in 9 oddelkov predmetne stopnje (po 2 oddelka 6., 7., in 8. razreda ter 3 oddelke 5. razreda).

— Na dislociranih oddelkih šole Drenov grič bomo imeli 2 oddelka in sicer 2. in 3. razred, ter v Bevkah tudi 2 oddelka, 1. in 4. razred. Pouk bo samo dopoldne z že znano obstoječo organizacijo prevozov.

— Organizacijsko — časovno bo pouk za učence na predmetni stopnji potekal samo dopoldne — enoizmensko. Za učence od 1. do 4. razreda pa bomo poizkusili, da ustrežemo zaposlenim staršem, organizirati pouk v eni od naslednjih možnih variant pouka:

a) vsi učenci od 1. do 4. razreda naj bi imeli dvoizmenski pouk s tedensko menjavo turnusa in organizirano podaljšano bivanje v obeh turnusih.

b) učenci 1. in 2. razredov pouk samo dopoldne z organiziranim podaljšanim bivanjem do 15. ure in učenci 3. in 4. razredov dvoizmenski pouk s podaljšanim bivanjem v izmenah.

c) uspešna, vendar težje izvedljiva varianta je možnost organizacije celodnevne osnovne šole za učence 1. in 2. razredov, za učence 3. in 4. razredov pa dvoizmenski pouk s podaljšanim bivanjem v obeh izmenah.

Organizacija omenjenih variant pouka razredne stopnje je odvisna od prostorov, ki jih nudi nova šola, še bolj pa od finančnih možnostih za uresničitev potrebe po večjem številu oddelkov podaljšanega bivanja, ki jih zahteva varianta b) oziroma celodnevne osnovne šole v varianti c). Moramo upoštevati, da smo v srednjeročnem planu razvoja osnovnih šol tudi glede na finačne možnosti naše občine upoštevali varianto a). Dosegljivost omenjenih variant se bo definirala po razgovorih v občinski izobraževalni skupnosti, ki finansira vzgojo in izobraževanje.

— Šoli je uspelo po razpisu v rednem majskem roku za prosvetne delavce pridobiti ves prosvetni kader, razen delavca za upravljanje del in nalog učitelja gospodinjskega pouka in vodje šolske prehrane. Omenjena dela in naloge in dela in naloge učiteljev podaljšanega bivanja bomo razpisali v ponovljenem junijskem roku razpisov prosvetnih delavcev.

— Nenazadnje je potrebno spregovoriti tudi o »bojazni« občanov, da šolski objekt ne bo končan! Čas gradnje objekta je zahteval določene podražitve. Šola je s svojimi zahtevami po opremljenosti poizkušala kar najracionalneje sodelovati in je svoje zahteve zmanjšala na minimum! Znane podražitve so po predlogu IS SO Vrhnika že predstavljene delovnim ljudem in občanom. Natančen prikaz s finančno konstrukcijo pridobivanja sredstev za dokončanje objektov bo ob solidarnosti SIS otroškega varstva, TTKŠ in združenega dela z odstopom presežkov, ustvarjenih v SIS družbenih dejavnosti za leto 1980, omogočal dokončanje gradnje šolskih objektov in s tem tudi nemoten pričetek pouka v rednem septembrskem roku.

LOVRO NOVENŠEK

Kulturno društvo tudi na šoli

Na šoli Ivana Cankarja že več let deluje kulturno društvo. Org ramo kulturne prireditve in skrbimo, da učenci prosti čas izkorišča bolj koristno in čim manj enolično. Šolsko kulturno društvo skrbi kulturne dogodke v šoli in zunaj nje. Tesno sodeluje z Zvezo kul organizacij Vrhnika. Skupaj z ZKO in Kino sekcijo smo uvedli ned filmske matineje. Opažamo, da je zanje premalo zanimanja, čep filmi dobro zbrani in vstopnine poceni. Ne razumemo, da otroci raz vajo denar za žvečilne gumije in sladkarije, da pa jim je žal dati ne narjev za ogled dobrega filma.

Naše kulturno društvo je povezano tudi z drugimi kulturnimi društvi okolici. Tako sta pri nas gostovali že kulturni društvi iz Borovnice in Ce Borovničani so nam predstavili »Ostržka«, petošolci iz Cerknice pa »Neznalček«, ki nam je bila zelo všeč. Tudi naša skupina je ob slove kulturnem prazniku gostovala v Borovnici z dramatizacijo Povodnega m igrico Pekarna Miš-maš smo nastopili tudi zunaj naše občine. Večkr sečno poskušamo uvesti oglede gledaliških predstav za šolsko mladin mo, da bi naše kulturno društvo še bolj zaživelo in otrokom nudilo veliko nih uric.

Saša Mlad

Letošnja kulturna prireditev »BISTRA 81« — od 20. do 30. junija

Program:

20. 6. — Promenadni koncert Pihalnega orkestra

21. 6. — Kabaret 13 — zabavno-glasbeni program v izvedbi Svet ne Makarovič, Aleša Kersnika in J. Mrzel — Koncert glasbene šo Vrhnika

22. 6. — Otvoritev razstave likovne kolonije Bistra 80

23. 6. — Lutkovna predsava Lutkovnega gledališča iz Ljublja »Ginjol v težavah«

24. 6. Literarni večer s Karlom Grabeljškom ob pisateljevi 75-letn

25. 6. — Večer etnografskih filmov

26. 6. — Koncert zborov: MPZ IUV, mešani PZ Dragomer, MP Liko-Borovnica, ženski PZ Sinja gorica

27. 6. — Koncert z Matejo Koležnik in Koncert kvarteta godal

28. 6. — Gledališka predstava

Tako kot prejšnja leta bo v teh dneh tudi likovna kolonija.

Komaj do srednjih vej

Dramska skupina Breg-Pako, DPD Svoboda Borovnica, je v pretekli dolgi zimi pripravila odrsko delo Petra Ustinova — Komaj do srednjih vej. Delo je sicer angleško, vendar je osnovni problem tako splošen, da bi se lahko dogajalo kjerkoli. Komedija namreč obravnava generacijska nasprotja in nedoslednost tako starejše kot mlajše generacije. Mladi ne morejo prenašati zlagane morale svojih staršev, ki si po eni strani prizadevajo za plemenitost, druga pa je popolnoma nasprotna prvi. Mladi se takemu življenju upirajo in dražijo s svetom sprijaznjeno starejšo generacijo. Vendar niso nedosledni samo starejši. Še bolj nedosledni in v svojem bistvu manj premišljeni so mladi, ki večinoma ostanejo le pri trmastem nasprotovanju starejšim. Slej ko prej se izkaže, da je lahko biti uporniški in da se navidezna revolucionarnost ob vstopu v življenje nakrha v tak kompromis, kot ga živijo tisti, ki so ta prag že zdavnaj prestopili.

Če bi mlade z Brega in Pakega vprašali, kako je nastajalo njihovo delo, bi povedali, da so morali premagati kar precej težav, preden so se predstavili občinstvu. Najprej so se lotili odra in ga sami povečali, sami pa so izdelali tudi kulise. In to uspešno. Poleg teh, »tehničnih« ovir je bilo včasih kar težko določiti, kdaj se bodo zopet sestali za vaje. Vsak ima tudi svojo »redno zadolžitev«: vsi člani so zaposleni, potem pa še družina, domače delo... Včasih je bilo res težko, vendar so z veliko požrtvovalnosti premagali vse napore in to zato, ker jim delo v dramski skupini ni prisiljena obveznost, ampak jim pomeni uveljavitev njihovih sposobnosti, veselje do igranja, pa tudi sprostitev napetosti, ki tarejo in obremenjujejo sodobnega človeka.

S komedijo so se občinstvu predstavili kar šestkrat. 7. 3. 1981 je bila predpremiera v Blatni Brezovici, že naslednjega dne pa je bila premiera doma, na Bregu. S komedijo so želeli popestriti tudi delovni in naporni dan žena in mater, ki so prav tega dne praznovale svoj dan. Obiskovalci so komedijo zelo dobro sprejeli. Ker je bil odziv velik, so se odločili, da bodo komedijo ponovili 28. 4. v Borovnici, kjer pa so bili mladi gledališčniki razočarani. Že pred igro so s strahom gledali skozi špranje zaves v dvorano in ugotavljali, da bo obisk zelo pičel. Vendar so se odločili, da bodo igrali, četudi maloštevilnim obiskovalcem. Tako je tudi bilo. Verjetno so se upravičeno spraševali, zakaj so Borovničani »zatajili«. Ali hodimo na predstave le zato, da vidimo soseda, prijatelja, znanca, skratka, da radi gledamo znane ljudi? Ali nas ne zanima delo kot tako? Obisk gledališke predstave naj bi bila potreba po kulturnem dogodku.

Nato so se člani dramske skupine Breg-Pako dogovorili s člani gledališke skupine z Verda za zamenjavo: gledališčniki z Verda so se predstavili z Brezjanskim poljem, igralci z Brega in Pakega pa so na Verdu 11. 4. uprizorili komedijo Komaj do srednjih vej. Dogajanje na odru so obiskovalci z zanimanjem spremljali.

Ker sta delovni organizaciji LIKO iz Borovnice in DONIT z Brega veliko pomagali dramski skupini Breg-Pako, so komedijo 12. 4. uprizorili za delovne organizacije.

Ko so že skoraj mislili, da je z igranjem za to sezono konec, so jih povabili v Cerknico. Vabilu so se odzvali in 17. 4. uprizorili komedijo v Cerknici, kjer so jo navdušeno sprejeli. Običajnemu aplavzu je sledila še pohvala.

To pa je veliko za gledališčnike z Brega in Pakega in tudi vzpodbuda za nadaljnje delo.

M. S.

Odprta galerija Kašča

V soboto, 16. maja, so v Verdu v okviru prireditev občinskega praznika pripravili otvoritev kmečke kašče, ki so jo preuredili v razstavni prostor. V galeriji »Kašča« je dobil prvo obeležje v svojem rojstnem kraju slikar Verjan Jožef Petkovšek. Zbirka fotografij njegovih ohranjenih likovnih del predstavlja slikarja in njegovo delo.

Na otvoritvi se je zbralo več kot 100 ljudi. Navzoče je pozdravila M. Rijavec, tajnica ZKO Vrhnika, in se v imenu OKS, ZKO Vrhnika in KS Verd zahvalila vsem, ki so pri obnovi in ureditvi sodelovali: Narodni galeriji in Zavodu za spo meniško varstvo iz Ljubljane, Elektro-Ljubljana enoti Vrhnika, Liko-Verd, umetniškemu foto grafu Miru Zdovcu, kiparju Tonetu Lapajnetu Žirovnikovim. O pomenu nove pridobitve in kulturnih dosežkih in prizadevanjih v naši občin pa je spregovoril Pavel Mrak, predsednik ZK Vrhnika. Kulturni program je pripravil okte »Kašča«, ki se je že pred tremi leti poimenova po kašči v Verdu.

M. R

NOVOSTI V CANKARJEVI KNJIŽNICI

STROKOVNE KNJIGE:

Brecelj M.: Ob 40-letnici OF slovenskega naroda
Broz J.: Zbrana dela VI.
Charriére H.: Metulj
Drezga D.: Prvi maj
Druga svetovna vojna. I.—III.
Eisenstein S. H.: Montaža, ekstaza
Freud S.: Psihoanaliza in kultura
Geč-Korošec M.: Družinsko pravo SFRJ
Golavšek A.: Nekateri marksistični temelji sociologije
Gorjanc F.: Avdiovizualna učna sredstva
Hribar T.: Resnica o resnici
Ivanjko Š.: Oris pravnega urejanja premož. in osebn. zavarovanja
Jereb A.: Fizika
Justinek I.: Tehnični in tehnološki napredek in samoupravljanje
Kunaver P.: Pravljica in resnica o zvezdah
Kušče-Zupan S.: Pripomoček mentorjem za delo s pripravniki
Mavčič A.: Bilateralni sporazumi Jug. o socialni varnosti...
Mikeln M.: Pekel 1941
Ostrovška M.: Kljub vsemu, odpor. I.—III.
Pavlica M.: Register veljavnih predpisov SFRJ
Perenič A.: Relativna samostojnost prava
Petrič J.: Svetovi Louisa Adamiča
Pota Poljske
Predpisi o obligacijskih razmerjih. VI.
Predpisi o vzgoji in izobraževanju
Prower S. S.: Karl Marx in svetovna literatura
Ravnik J.: Odsevi in obličja
Rupnik J.: Mesto in vloga kolektivnega vodenja in upravljanja....
Sajovic B.: Predpisi o lastninskopravnih razmerjih
Sekolec J.: Odgovornost proizvajalca stvari z napako
SKOJ 1919—1945
Stoletje svetovnih vojn
Zbirka pojasnil gospodarskih in finančnih predpisov
Zgodovinska vloga OF

LEPOSLOVJE

MLADINSKO:

Brenk K.: Partizanka Katarina
Destovnik K. K.: Moja pesem
Hadžić F.: Potovanje okoli sveta
Kokoška in dvanajst piščancev
Kosovel S.: Sonce ima krono
Menart J.: Pesnik se predstavi
Prešeren F.: Srebrnina rosa trave
Prevert J.: Levič v kletki
Zgodbe o živalih
Zupančič B.: Luka

Za odrasle:

Bebler A.: Čez drn in strn
Rožanc M.: Metulj
Vogrinc J.: Nočem umreti v Šleziji
Lirika upora
Samec J.: Sen morja
Skušek I.: Izgoreli dan
Zapojmo: Taborniška pesmarica

Prevodi:

Beiley R.: Afrodita brez medalje
Bulgakov M.: Škrlatni otok
Eckert H.: Honolek ali dobri bog iz gline
Goebbels J.: Dnevnik
Hermann K.: Mi, otroci s postaje Zoo
Hilsenrath E.: Nacist Frizer
Lawrence D. H.: Ljubimec gospe Chatterleyeve
Lee J.: Deveti mož
Roth F.: Zbogom, Columbus

Srečanje s pisateljem Grabeljškom

Tekmovalci za Cankarjevo bralno značko smo povabili Karla Grabeljška na zaključno srečanje mladih bralcev. Takoj se je odzval in obljubil, da nas bo obiskal 13. maja. Vsi smo nestrpno čakali ta dan.

Pričakali smo ga v večnamenskem prostoru. Lepo smo ga sprejeli. Podarili smo mu šopek rož in ilustracije Kuharji, ki smo jih sami narisali. Pri tem pa smo mu želeli, da bi se na našem srečanju čim lepše počutil. Najprej mu je pevski zbor zapel nekaj pesmic. Potem pa so učenci prvega razreda zaigrali dogodivščine male partizanske čete. Ko pa so prvi razredi odkorakali z odra, je nastopil dramski krožek. Zaigral mu je dve zgodbici. Bili sta zelo smešni in zato smo se vsi smejali. Smejal se je tudi pisatelj sam.

Po prireditvi nam je pisatelj pripovedoval o svojih partizanskih dogodivščinah. Najbolj mi je bila všeč zgodba o dveh partizanih, ki sta lovila povhe. Ko je s temi končal, nam je dal besedo. Obsuli smo ga z raznimi vprašanji.

Čas je hitro mineval in zaključiti smo morali srečanje. Prisrčno smo se zahvalili za obis se vsi veseli razšli.

Podobnih srečanj si še želi

Rožmanc Edo, 3. a

»AVTOMONTAŽA«
LJUBLJANA
TOZD KOVINARSKA,
VRHNIKA,
Partizanski tabor 1

objavlja naslednja prosta dela in naloge:

1. 2 NK delavca za priučitev v kovinski stroki,
2. 4 PK proizvodne delavce ključavničarje,
3. 6 KV proizvodnih delavcev varilcev in
4. 7 KV proizvodnih delavcev ključavničarjev

Pod tč. 3. in 4. zahtevana izobrazba KV ustrezne smeri.

Poskusno delo traja: za dela in naloge pod tč. 3. in 4. 60 dni, za ostala dela 45 dni.

Stanovanje ni zagotovljeno.

Pismene prijave morajo kandidati skupno z dokazali o strokovnosti predložiti v roku 20 dni od objave komisiji za delovna razmerja, TOZD KOVINARSKA, VRHNIKA, Partizanski tabor št. 1.

Kandidati bodo o rezultatih obveščeni v roku 30 dni od datuma objave.

20 let Planinskega društva Vrhnika

Na svojem letnem občnem zboru 26. aprila na Planini je Planinsko društvo Vrhnika proslavilo svojo dvajsetletnico. Ob tej priliki so razvili društveni prapor in uradno odprli Vrhniško kurirsko planinsko pot in seveda pregledali svoje dosedanje uspešno delo.

Vrhniško planinsko društvo je bilo ustanovljeno leta 1960, ko je skupini najbolj zagrizenih planincev uspelo uresničiti željo po organiziranem delovanju planincev, ki je bila prisotna že veliko prej, saj so bili pred ustanovitvijo lastnega društva Vrhničani vključeni v glavnem v ljubljanska planinska društva. Večina teh se je seveda z ustanovitvijo PD Vrhnika vključila v naše novo društvo, ki je skupaj z novimi člani že v prvem letu obstoja štelo preko 200 članov, od tega skoraj 90 mladincev in pionirjev. Prvi predsednik društva je bil dr. Kogoj Stanislav, tajnik pa je bil Javornik Rafael.

V prizadevanju po še večji pomladitvi članstva se je formiral mladinski odsek v okviru društva z nalogo vzgoje mladih na šolah in povečanja izletniške dejavnosti. Ob vodenju izletov v gore si je ožji krog planincev — vodnikov nabral izkušnje,ki so omogočile organizacijo prvega planinskega tabora v Tamarju, kar je postalo vsakoletna praksa. Letos bo organiziran že 17. tabor po vrsti. V teh taborih se je rodila tudi želja po sportni dejavnosti v gorah. Formiran je bil alpinistični odsek, ki je samostojno deloval v letih 1968—73. V tem obdobju je bilo preplezanih približno 800 smeri v domačih gorah.

Poleg izletništva se je planinsko društvo lotilo tudi izgradnje planinskega doma na Planini. Vsa dela pri izgradnji so bila opravljena udarniško. Tudi svojo transverzalo je dobilo društvo, saj je bila pot »Vrhnika — Triglav« organizirana že pred šestimi leti in jo je doslej prehodilo že preko 60 planincev. Letos je bila odprta že druga transverzala društva: »Vrhniška kurirska planinska pot«, ki vodi po hribih okoli Vrhnike, oziroma ljubljanskega barja, ki jo je v kratkem času prehodilo že več kot 50 planincev, kar da vedeti, da si takih poti planinci želijo.

V tem dvajsetletnem obstoju društva je poraslo tudi članstvo, saj se je povečalo več kot štirikratno. Tako ima danes planinsko društvo preko 900 članov. Organizirana je tudi sekcija Ciciban -planinec, ki šteje 140 najmlajših privržencev planinstva.

Jasno je, da je bilo potrebno veliko dela, predvsem na propagandnem in vzgojnem področju, da je društvo doseglo to stanje. Upravni odbor društva se jasno zaveda, da je nadaljnje uspešno življenje in delovanje planinske

Ob dvajseti obletnici delovanja so planinci razvili društveni prapor

organizacije na Vrhniki odvisno predvsem od tega, kako vzgojiti in pritegniti k delu mlade, ki se bodo ob spoznavanju lepot naše domovine vzgojili v poštene člane naše družbe. Ljudje, ki poznajo in ljubijo svojo domovino, jo bodo znali tudi odločno in uspešno braniti pred tujcem, če si jo bo skušal prilastiti.

Planov je veliko. Vprašanje pa je, koliko in kako jih bomo uresničili. Uspešno izvedeni bodo le, če delo ne bo obviselo na ramenih posameznikov, ampak se ga bo s polno odgovornostjo in resnostjo lotilo čimveč članov društva. Novoizvoljeni upravni odbor društva vabi k delu v društvu, v njenih komisijah (gospodarska, izletniška komisija za pota, markacijska, komisija za varstvo narave idr.) mladinskem odseku, vse, ki so pripravljeni pomagati po svojih močeh. Vrata društva so odprta vsem, vedno pa ob četrtkih od 16.—18. ure, ko so uradne ure v prostoru društva nad Domom upokojencev na Tržaški 12.

S.J.

Partizanski marš — po poteh partizanske Ljubljane

Tudi letos smo se Vrhničani udeležili tekmovalnega pohoda »Partizanski marš« — 28 kilometrskega teka v sklopu prireditev Po poteh partizanske Ljubljane. Nekateri že sedmič zapored. Tudi letos smo bili med najštevilnejšimi, saj se nas je udeležilo tekmovanja 6 moških in 3 ženske ekipe (ženske tečejo na 8 km).

V sobotnem popoldnevu, 9. maja, se nas je s štarta na Aljendejevi cesti pognalo preko 1000 tekmovalcev, ki smo si zastavili za cilj da pridemo preko Tomačevega, Zaloga, Urha, Drelj, Golovca, Trnovega na cilj pred Figovcem v centru Ljubljane. Nekaterim je to šlo kar dobro spod nog, drugi pa so se precenili in precej ekip je na cilj prispelo s težavo, saj so bili pogosti prizori, ko sta dva tekmovalca »šlepala« tretjega. No, tudi tekmovalnih dosežkov ni manjkalo, saj so najboljši, to je atleti celjskega Kladivarja pretekli progo v 1 uri in 45 minut, kar pomeni 16 km na uro. Vrhniška najboljša ekipa pa je dosegla čas 2 uri 10 minut. Najbolje pa se je odrezala ženska veteranska ekipa, ki je dosegla 5. mesto.

S. J.

ŠAHOVSKE VESTI

Mladinska olimpiada

Občinska konferenca ZSMS in ŠD Vrhnika sta konec aprila priredila turnir v okviru mladinske športne olimpiade, na katerem je sodelovalo 6 ekip s 30 udeleženci.

Rezultati: 1. VP 5312 — 18 točk, 2. Fenolit — 13, 3. OŠ Borovnica I — 11, 4. Zaplana — 9, 5. Blatna Brezovica — 8, 6. OŠ Borovnica II — 1 točka.

Obranjen naslov na republiškem prvenstvu

Na moštvenem republiškem prvenstvu za pionirje in pionirke v Gornji Radgoni je bil dosežen še en velik uspeh vrhniškega pionirskega šaha. Pri pionirjih je ponovno zmagala Vrhnika s 24 točkami in tako obranila lanskoletni naslov ekipnega pionirskega prvaka Slovenije. Uspeh je še toliko pomembnejši, saj je kar za 5,5 točke prehitela OŠ Staneta Kosca, ki je bila druga.

Pri pionirkah je zmagala OŠ Staneta Kosca iz Šmartnega pod Šmarno goro z 28 točkami, pred OŠ Stari trg ob Kolpi z 22 točkami in Vrhniko, ki je osvojila 21 točk. Tekmovanje je bilo izredno dobro pripravljeno, zmagovalci pa so si zagotovili nastop na državnem prvenstvu v Pulju.

Občinsko ekipno prvenstvo

V počastitev občinskega praznika so ŠD Vrhnika, ŠD Dragomer in ZTKO pripravili drugi ekipni turnir. Na tem turnirju, ki je bil v domu JLA, je sodelovalo 7 ekip.

Rezultati: 1. ŠD Vrhnika — 21 točk, 2. VP 5312 — 18,5 točk, 3. Borovnica — 14, 4. OŠ I. Cankar I — 14 točk, 5. Dragomer — točk, 6. OŠ I. Cankar II — 5,5, 7. OŠ I. Cankar III — 3,5 točke. Potem so se šahisti pomerili še v hitropoteznem šahu, kar 24 se jih je prijavilo. Prvi trije iz vsake skupine so se nato pomerili v finalu, zmagal je Sašo Ćaćić s 6,5 točke pred Lopnom Gostišem, 6 točk, in Zoranom Brkičem, 5 točk.

M. Stankovič

Po partizanskih poteh Vrhnike

V nedeljo, 17. maja, je bil na Vrhniki že tradicionalni pohod »Po partizanskih poteh Vrhnike«. V lepem spomladnem vremenu je pot vodila izpod doma JLA mimo Elektrona, »Klepca«, skozi Strmico do »Prčove« v Zaplani, kjer so si najbolj žejni lahko pogasili žejo. Od tam pa se je pot nadaljevala proti Jelovcu in se z Blatni dol spustila spet nazaj na Vrhniko. Za trimčkarje je to bil prijetno daljši sprehod, saj so pot, dolgo okoli 14 km prehodili v slabih treh urah.

V tekmovalnem delu pohoda pa so se pomerile tričlanske ekipe iz raznih organizacij z Vrhnike, ki so dosegle naslednje rezultate:

1.	VP — 5312 I	1.11,05
2.	Partizan I	1.17,23
3.	Košarkarski klub I	1.21,54
4.	VP 5312 II	1.23,50
5.	1951	1.25,37
6.	Postaja milice	1.28,12
7.	Partizan II	1.29,41
8.	Košarkarski klub III	1.30,38
9.	Mladinci	1.32,42
10.	ZRVS	1.58,50
11.	Košarkarski klub II	2.06,18
12.	VP 1267	2.25,35

S. J.

TEKMOVANJE V POČASTITEV OBČINSKEGA PRAZNIKA VRHNIKE

Strelci SD Vrhnika — TRAP, sekcije Dolomiti, so 3. maja priredili tradicionalno strelsko tekmovanje v počastitev občinskega praznika Vrhnike. Kljub zelo slabemu vremenu se je tekmovanja udeležilo 37 tekmovalcev, ki pa so dosegli zelo dobre rezultate.

V imenu SD Vrhnike je navzoče pozdravil predsednik sekcije Roman Bokavšek, v imenu družbeno-političnih organizcij Vrhnike pa tov. Janez Pečar, ki je v kratkih besedah predstavil značilnosti občine Vrhnika in zaželel strelcem veliko športne sreče. Po končanem tekmovanju so najboljši strelci prejeli pokale in nagrade delovnih organizacij IUV, Liko Vrhnika, Droga — obrat JELKA Vrhnika, Žito — Pekarna Vrhnika, Kmetijska zadruga Vrhnika in Mercator — Dolomiti.

REZULTATI

A. kat. 50 golobov: 1. Aco Rebernik — SD Bine Grajzer 49, 2. Franc Končan — SD Dolomiti Vrhnika 48, 3. Ivan Tkalec — Olimpija Ljubljana 48, 4. Milan Vekovrh — SD Dolomiti Vrhnika 47, 5. Marjan Sotlar — Svoboda Senožeče 46, 6. Rajko Piciga — Svoboda sen. 46, 7. Matjaž Šturm — Dolomiti Vrhnika 45, 8. Janez Šekoranja — Olimpija Ljubljana 45, 9. Roman Bokavšek — Dolomiti vrhnika 45, 10. Marko Vilfan — Ol. Lj. 44.

B kat. 25 golobov: 1. Vinko Tomažič — Dolomiti Vrhnika 23, 2. Marjan Kovič — Pšata 20, 3. Miro Jurca — Dolomiti Vrhnika 20, 4. Drago Kovič — Pšata 20, 5. Janez Bokavšek — Dolomiti Vrhnika 19.

F. K.

Novi trenerji

Delo v NK USNJAR poteka v zadnjem času normalno, predvsem organizacijsko. Pojavljajo se manjši problemi, kar pa je razumljivo ob široko zastavljenem programu dela, ki so ga sprejeli v klubu. Ti problemi se pojavljajo predvsem v zvezi z organizacijo potovanj na tekme, z vzdrževanjem igrišča. So še drugi, manjši problemi, ki pa se sproti in pravočasno rešujejo. V klubu so jih vsi pripravljeni reševati, tako da ne predstavljajo večjih ovir.

NK USNJAR je v sodelovanju z ZTKO organiziral tečaj za nogometne trenerje, ki je bil na Vrhniki. Udeležilo se ga je 5 kandidatov iz občin Notranjske in 6 iz občine Vrhnika. Ti novi trenerji so se takoj vključili v delo sekcij kluba.

V tem času so vse selekcije odigrale številne tekme v okviru rednega tekmovanja ter tudi nekaj prijateljskih tekem. Naj omenimo samo nekaj rezultatov, za katere menimo, da so pomembni.

Članska ekipa je odigrala 3 srečanja, dve je zmagala, eno pa izgubila.

IV. selekcija je odigrala tekmo z zelo dobro ekipo JADRAN iz Dekanov; tekma se je končala 1:1.

Tudi II. selekcija je odigrala več tekem, najvažnejša je bila gotovo tekma z Olimpijo iz Ljubljane. Kljub porazu z 2:1 je bila ekipa pokazala dober nogomet, trener Olimpije Bečejac pa se je zelo pohvalno izrazil o kadetski ekipi Usnjarja.

Nekaj tekem sta odigrali tudi I. in II. selekcija.

Za vse tekme je značilno, da ekipe igrajo bolj zrelo, organizirano, da pa jim še vedno manjka izkušenj. Te bodo pridobile samo z večjim številom odigranih tekem, česar se zaveda vodstvo kluba, zato tekme tudi organizira. To je še posebno pomembno za pripravo na tekmovalno sezono 1981-82.

Tudi NK USNJAR se je vključil v proslavo občinskega praznika 6. maja, organiziral je tekmo z nogometaši-vojaki iz garnizije Ljubljana. V tej ekipi igrajo znani nogometaši iz I. in II. zvezne lige in tudi nekaj reprezentantov: Savić (C. Zvezda), Ivković, Bručić, Devčić (Dinamo), Todorović (Vojvodina) in drugi. Tekma je bila kvalitetna in domači igralci so pokazali veliko nogometnega znanja, številni gledalci pa so bili zadovoljni z igro domače ekipe. Kljub porazu 5:1 je bilo vodstvo kluba zadovoljno. Igralci-vojaki so pohvalili igro USNAJARJA, prav tako pa tudi dobro organiziran klub v celoti. Interes za nogomet na Vrhniki je velik, saj toliko gledalcev že dolgo let ni bilo na tekmi. Upajmo samo, da bo tako večkrat.

VIDENOVIĆ RATOMIR

Polharski kros — Podlipa 81

Na dan pred praznikom OF je bila v Podlipi in morda še kje lepa nedelja, pomladno obarvana in kot nalašč za kros, ki so ga organizirali podlipski polharji. Na Rupah, kjer je bil cilj krosa, pa so si postavili lično hišico. Kdo ne ve, kje stoji, naj povem, da leži med Kojudolom in Žažarjem. Če se pripeljete do Kajudola, morate od tam naprej peš, ker se drugače ne da, razen če ste s konjem ali kros motorjem. Preden pridete do koče, zagledate že razvoženo kros progo, kjer zagrizeni motoristi trenirajo ali pa se vozijo samo za rekreacijo.

Polharski kros Podlipa 81 je lokalnega značaja in organizatorji upajo, da bo z leti prešel v tradicijo. V tem krosu je sodelovalo 34 tekmovalcev v konkurenci, izven konkurence pa je teklo še 15 mlajših od petnajst let, med njimi tudi en vojak. Tudi ženskam je bilo omogočeno tekmovanje, pa ni bilo na štartu nobene.

Start je bil pri gostilni »Vrtnar«, cilj pa — kot že rečeno — pri polharski koči. Proga ni bila določena, zato so imeli prednost tisti, ki ta teren bolje poznajo, saj so že prej za rekreacijo »preštudirali« boljše možnosti.

Naj navedem še vrstni red treh najboljših v vseh treh konkurencah.

Od 15 do 20. let: 1. Brenčič Janez, 2. Železnik Toni, 3. Jurca Franci.

Od 20 do 35 let: 1. Kozjak Zdravko, 2. Kozjak Ciril, 3. Jereb Branko.

Nad 35. let: 1. Filipič Franc, 2. Jurca Franci, 3. Merlak Jože.

Za najboljše so bili pripravljeni pokali, za druge pa praktične nagrade. Tudi za zadnjeuvrščene so našli nagrado in to v obliki svežega kravjega repa, ki si ga je zasluženi moral obesiti okoli vratu. Po podelitvi nagrad so vsi skupaj odšli k spomeniku padlim, na kraj, kjer je imel taborišče med vojno Dolomitski odred. Za dobro voljo in dobro pijačo je bilo ravno tako poskrbljeno. Za pijačo so poskrbeli organizatorji, za veselje pa Trčkov Janez s svojo »frajtonarco«.

Ta kros je bil dobro organiziran, zato Štefan, Marjan, Janez, Igor in Franci, kot glavni »krivci« za ta kros upajo, da se ga bo prihodnje leto udeležilo večje število.

Cankar Vinko

Tokrat je bilo področno športno prvenstvo šol s prilagojenim učnim programom na Vrhniki. Pod pokroviteljstvom Kovinarske so naši pedagogi dobro pripravili igre.

Na podlagi 4. člena Pravilnika o dodeljevanju (starejših) stanovanj, nad katerimi ima Samoupravna stanovanjska skupnost Vrhnika razpolagalno pravico, je Izvršilni odbor skupščine Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Vrhnika na svoji seji, dne 18. 3. 1981, sprejel sklep, da se v juniju 1981 razpiše

2. Natečaj

za dodelitev (starejših) stanovanj, nad katerimi ima razpolagalno pravico Samoupravna stanovanjska skupnost občine Vrhnika

Upravičenci za dodelitev stanovanja so:

I.

Družine in občani z nizkimi dohodki, upokojeni občani, delovni in vojaški invalidi ter udeleženci NOV. Ti se lahko prijavijo na razpis natečaja, če izpolnjujejo naslednje pogoje:

— da prosilec za stanovanje ali član ožje družine ni imetnik stanovanjske pravice za primerno stanovanje in da ni lastnik primernega stanovanja,

— da prosilec za stanovanje ali član njegove družine ni lastnik počitniške hišice,

— da skupni dohodki prosilca in članov njegovega gospodinjstva ne presegajo na člana gospodinjstva 60 % povprečnega mesečnega dohodka zaposlenih delavcev v SR Sloveniji v preteklem letu (V letu 1980 je znašal povprečni mesečni dohodek zaposlenih delavcev v SR Sloveniji 8.767. din),

— da ima prosilec stalno bivališče na območju Vrhnika,

— da prosilec pri svojih bližnjih sorodnikih (zakonec, starši, otroci), ki so lastniki stanovanjske hiše ali več stanovanj, ne more ustrezno rešiti svojega stanovanjskega vprašanja.

II.

Vlogo za razpis natečaja vložijo zaposleni občani preko organizacij, v katerih so zaposleni, nezaposleni občani vložijo vloge preko družbenopolitičnih skupnosti in drugih samoupravnih organizacij, naslovljene pa naj bodo na Samoupravno stanovanjsko skupnost Vrhnika, Cesta gradenj 1.

III.

K vlogi za razpis je potrebno predložiti naslednja potrdila:

a) potrdilo o času stalnega bivanja na območju občine Vrhnika,

b) potrdilo o delovni dobi v organizaciji, pri kateri je prosilec zaposlen,

c) potrdilo o skupni delovni dobi, ki se priznava za pokojninsko dobo,

d) potrdilo o številu družinskih članov, ki živijo v skupnem gospodinjstvu,

e) potrdilo o številu zaposlenih družinskih članov, njihov osebni dohodek za preteklo leto in skupni dohodek na družinskega člana za preteklo leto,

f) potrdilo o številu in starosti otrok,

g) potrdilo zdravstvene službe o vrsti bolezni družinskih članov (če so oboleli),

h) potrdilo invalidske komisije o kategoriji invalidnosti družinskih članov, (če so invalidi).

IV.

Razpis traja do konca junija 1981.

Vrhnika, v maju 1981

PREDSEDNIK IZVRŠILNEGA ODBORA SSS VRHNIKA
Marcel Turk, l. r.

Komiteji za LOVDS v krajevnih skupnostih so se takoj sestali in ocenili položaj. Tako je bilo tudi v Verdu.

V krajevnih skupnostih in delovnih organizacijah so bila predavanja o pomenu splošnega ljudskega odpora, tečaji prve pomoči, ki so bili popestreni s prikazovanjem filmov.

Kar v najkrajšem času je bilo treba izkopati jarke za zaklon. Krampom in lopatam se je pridružila tudi mehanizacija.

Ranjenim so takoj nudili prvo pomoč.

Enote TO so takoj zgrabile za puške.

Za hitro mobilizacijo vseh struktur so poskrbeli kurirji. Seveda se za zvezo nismo odrekli tudi telefonu, saj so zveze delale brezhibno.

BILI SMO NA AKCIJI NNNP

»Plavi« ni uspel

Noč s petka na soboto sredi maja. Letala »plavega« so bombardirala železniško progo v Borovnici in porušila most v Ohonici. Bombardirano je bilo tudi območje Verda, oziroma viadukta na avtocesti. Pri tem so bili poškodovani tudi nekateri civilni objekti, ranjenih pa je bilo nekaj civilistov in vojakov.

Prebivalci KS Zaplana so opazili dva sumljiva neznanca, za katera so po opremi in obnašanju sodili, da sta diverzanta, ki nameravata minirati nekatere družbene objekte. O tem so obvestili organe UJV, ki so diverzanta hitro prijeli. Ugotovili so, da pripadata skupini 7 mož, ki naj bi na našem območju minirala pomembne prometne poti (Štampetov most in most pri Borovnici). Varnostni organi so bili kmalu na sledi preostalim članom skupine. V Bevkah je ravno eden od te skupine zastrupil vodo v zajetju.

Očitno je, da napadalci niso uspeli presenetiti kljub temu, da so v večih krajevnih skupnostih opazili še nekaj diverzantskih skupin. Do začetka agresije je bila že izvršena mobilizacija vseh struktur splošnega ljudskega odpora in oboroženega dela v občini. Takoj so se sestali komite LOVDS, predsedstvo OK SZDL in drugi organi in ocenili vojaško-politični položaj na našem območju. Sistem opazovanja, javljanja in alarmiranja je že v polni pripravljenosti, kontrola terena in zavarovanje objektov je do zore že v zaključni fazi. V vseh sredinah je uvedeno dežurstvo. Obveščevalno-izvidniška dejavnost spremlja položaj na vsem terenu.

Ker so se v krajih Vrhnika, Borovnica, Log, Bevke in drugod pojavili letaki s sovražno vsebino, med drugim tudi o tem, da sovražnik vodi pravično vojno, so občani vse take pojave javljali članom krajevnih komitejev za SLO, varnost in družbeno samozaščito in s tem dokazali, da ne nasedajo natolcevanjem in dezinformacijam.

Predsednik občinske skupščine je preko posebne izdaje Našega časopisa v vojnih razmerah, ki so ga kurirji skupaj z brošuro: »Kako boste pomagali sebi in drugim« — priročno žepno izdajo, ki bo občanom navodilo za ravnanje v primeru naravnih nesreč in vojne odnesli v KS občanom, sporočilo:

»Kljub izjemnim razmeram dobro deluje tudi delegatski sistem. Nekoliko je okrnjena le širina sprejemanja odločitev. Zato je prav, da ostanemo budni, enotni in pripravljeni za obrambo naše socialistične skupnosti. Domovina je samo ena, zato je treba še krepkeje združiti moči za obrambo svobode, za katero so naši narodi in narodnosti že prelili toliko krvi. Le v socialistični Jugoslaviji nam je zagotovljen vsestranski svobodni narodni, družbeni in socialni razvoj.«

Med pripadniki JLA in TO na našem območju ni izgub kljub bombardiranjem. Enote so dobro vkopane in maskirane. Usposobljeni so vsi mehanizmi družbene samozaščite in splošne ljudske obrambe. Vsi občani, civilne strukture SLO, narodne zaščite, JLA in TO se organizirano upirajo sovražnemu delovanju. Vojaško-politične razmere in razpoloženje med delovnimi ljudmi in občani je kljub nekaterim težavam v proizvodnji izredno ugodno.

Vse družbene dejavnosti delujejo po programih za vojne razmere. Vzgojno varstveni zavodi in šole so organizirale 24-urno varstvo otrok v njihovih prostorih. Sosedska pomoč je poskrbela za bolne in ostarele. Na delu je tudi higiensko-epidemološka služba, ki preprečuje okuženje vode. Ekipe prve pomoči so v polni pripravljenosti, zagotovljeno pa je tudi strokovno zdravstveno varstvo. Občinska organizacija RK organizira tečaje prve pomoči.

Sistem splošnega ljudskega odpora in družbene samozaščite je tako zaživel že pred neposrednim napadom. »Plavi« ni uspel.

VARNOST V CESTNEM PROMETU

Promet v naselju

Cesta v naselju, posebno, če je to večja vas, trg ali mesto, je pravi mozaik udeležencev v prometu. Pešci, mamice z otroškimi vozički, kolesarji, vozovi, traktoristi, motoristi, avtomobilisti in še kdo drug si lasti to cesto in išče svoj prostor na njej. Vsakdo hoče kraljevati na njej in si izboriti ugodnosti in prednosti. Pešec, ki je nekje slišal, da morajo vozniki paziti nanj, si predstavlja, da to velja kjerkoli in kadarkoli na cesti, posebno, če so to manj prometne ceste oz. ulice. Mamica z otroškim vozičkom korajžno zakoraka po vozišču in se enakopravno kosa z avtomobili, pozablja pa, da sebe in otroka spravlja v veliko nevarnost, saj je njeno mesto na pločniku. Kolesarji in vozniki koles z motorjem niso kaj preveč zbirčni glede površine za vožnjo, najbolj všeč pa so jim pločniki, da pa se razen v Angliji skoraj povsod po svetu vozijo po desni strani, so pa že čisto pozabili. Na začetku Stare ceste na Vrhniki stoji pravokoten moder znak z belo puščico. Celo vozniki avtomobilov so pozabili, da ta znak označuje enosmerno ulico, da o ostalih udeležencih ne govorimo. Izjema so le kolesarji, katerim je dovoljena vožnja tudi v nasprotni smeri. Otroci si zaradi boljše površine kaj radi izberejo cesto za svoje igrišče, mladi v jeklenih konjičkih ali na njih preizkušajo svoje sposobnosti in sposobnosti svojih vozil. Če se oboji srečajo ob istem času na istem mestu, so lahko tragične posledice. Lahko bi še naštevali, na koncu pa bi ugotovili, da se na cesti veliko dogaja in marsikaj takega, kar se ne sme in ni varno.

Za promet in udeležence v prometu je še ena precej skupna značilnost — zanašamo se na druge. Mislimo si, bo že pazil na mene, saj mu zakon predpisuje, da mora paziti, ulice v naselju so predvsem za pešce in kolesarje in naj avtomobilisti pazijo; »Saj sem blizu doma,« si mislijo vozniki vpreg, ko brez luči peljejo zvečer s polja. Tudi tu bi še lahko naštevali, pa se raje vprašajmo, ali lahko sami kaj naredimo za varnost na cesti ali pa je bolje, da prej obležimo v prometni nesreči na cesti in bo potem že sodnik ugotovil, kdo je kriv in kdo je imel prednost. Bolniška je včasih prijetna stvar, če jo lahko izkoristimo za ureditev vrta, zidavo ali podaljšani dopust, čisto drugačno vrednost pa ima, če nekaj mesecev ležimo s polomljenimi kostmi v bolniški postelji.

Za varno uporabo ceste bi si izmislili sledeče geslo: »išči svoje prednosti, ampak pazi na svojo varnost.« Parola kot vsaka druga parola, je brez vrednosti, dokler je ne vpeljemo v vsakdanje življenje. Voznik spregleda znak ali pa mu odpovedo zavore in zapelje na prednostno cesto — bomo skušali preprečiti trčenje? Pešec gre zamišljen čez cesto izven prehoda — ga bomo povozili, ker dela prekršek? Pri prehitevanju pride do škarij — ali se bomo umanili skrajno desno in z zaviranjem skušali preprečiti nesrečo? Zapomnimo si: ko skrbimo za svojo varnost, delamo tudi za varnost drugih.

Velikokrat v prometu opazimo udeležence v plavi uniformi. Nekateri jim pravijo miličniki, nekateri pa tudi drugače. Zelo različno jih sprejemamo in jim velikokrat delamo krivico. Ko smo v stiski in rabimo pomoč, so zelo iskani in zaželeni, vse drugače pa je, če nas dobijo pri vožnji ko zaradi maliganov nismo sposobni več stati, ampak lahko le še sedimo; ko preizkušamo svoje dirkalne sposobnosti, ko pozabljamo, da so na cesti tudi otroci in ko na različne načine ogrožamo varnost na cesti. Takrat pa so miličniki zelo grdi. Pozabljamo, da je osnovni namen miličnika na cesti, skrbeti za varnost in to dobri vozniki dobro vedo. Da srečanje z miličnikom včasih čutimo tudi v denarnici, pa ni kriv miličnik, ampak zakon, ki med ukrepe za večjo varnost na cesti predvideva tudi denarne kazni. Vemo, da od 1. maja velja nov zakon o temeljih varnosti cestnega prometa z nekaterimi novostmi v predpisih in kaznovanju.

Vozniki motornih koles pozabljajo, da morajo imeti oni in sopotniki tudi v naselju med vožnjo na glavi varnostno čelado. Za neupoštevanje tega predpisa je predvidena kazen 200 din, v kolikor pa je bila povzročena nevarnost ali prometna nezgoda, je kazen 300 do 1500 din in je lahko izrečena prepoved vožnje do 30 dni do dveh mesecev.

V naselju je bilo do sedaj dovoljeno uporabljati ob zmanjšani vidljivosti zasenčene luči ali luči za označevanje vozila. Novi zakon predvideva, da se ponoči ali ob manjšani vidljivosti uporablja najmanj zasenčene luči. Za kršitev tega predpisa je predvidena kazen 500 din, če pa je bila povzročena neposredna nevarnost za druge udeležence ali prometna nesreča, pa je kazen od 800 do 4000 din in se lahko odvzame vozniško dovoljenje od 30 dni do šest mesecev. Za osvetljevanje ceste se sedaj lahko uporabljajo samo bele luči. Vozniki, ki imajo vgrajene rumene luči, bodo morali luči zamenjati in to najkasneje do prvega tehničnega pregleda po 1. maju 1981.

Kolesarji morajo imeti ponoči in ob zmanjšani vidljivosti prižgano spredaj eno belo luč in zadaj eno rdečo luč. Za kršitelje je predvidena kar lepa kazen od 500 do 3000 din.

Na vprežnem vozilu mora biti ob levi strani ena luč, ki je izdelana tako, da se s sprednje strani vidi bela svetloba, z zadnje pa rdeča svetloba ali pa dve luči po osi voza in to spredaj bela in zadaj rdeča. Kazni za vožnjo brez luči so enake kot pri kolesarju.

Voznik ne sme z vozilom sekati skupine otrok, kolone vojakov, pogrebnega sprevoda ali kateregakoli drugega organiziranega sprevoda, ki se premika po vozišču. Voznik, ki seka tako kolono, se kaznuje od 500 do 3000 din, če pa je povzročena neposredna nevarnost za druge udeležence ali prometna nezgoda, je kazen 800 do 4000 din in grozi odvzem vozniškega dovoljenja od 30 dni do šest mesecev

Hitrost je v naselju omejena na 60 km/h oz. na drugo večjo ali manjšo hitrost, ki jo predpisuje znak za omejitev hitrosti, ki je postavljen na istem drogu, kot znak za naselje. Prekoračitev hitrosti do 10 KM/h se kaznuje z denarno kaznijo 200 din. Če je povzročena nevarnost ali prometna nezgoda, je kazen 300 do 1500 din in se lahko odvzame vozniško dovoljenje od 30 dni do dveh mesecev.

Za prekorčitev 10 do 30 km/h je kazen 500 din, če je povzročena neposredna nevarnost ali prometna nezgoda, je kazen 800 do 4000 din in lahko prepoved vožnje motornega vozila od 30 dni do šest mesecev.

Prekoračitev 30 do 50 km/h se kaznuje od 500 do 3000 din. Če je povzročena neposredna nevarnost ali prometna nezgoda, je kazen ista, kot v prejšnjem primeru.

Prekoračitev hitrosti več kot 50 km/h od dovoljene se kaznuje od 800 do 4000 din in se izreče varstveni ukrep prepovedi vožnje od treh mesecev do enega leta. Če je bila pri tem povzročena neposredna nevarnost za druge udeležence v prometu ali prometna nezgoda, se storilec kaznuje z denarno kaznijo od 1000 do 5000 din.

Po cesti se vozimo po desni strani v smeri vožnje, kar pa kolesarji in vozniki koles z motorjem kaj radi pozabljajo. Za kršitev tega predpisa je predvidena kazen od 500 do 3000 din. Če je bila povzročena neposredna nevarnost ali prometna nezgoda, je kazen od 800 do 4000 din. Vozniku motornega vozila se lahko poleg kazni izreče prepoved vožnje od 30 dni do šest mesecev.

Po cesti, ki ima pločnik, pešec ne sme hoditi(velja tudi za mimice z otroškim vozičkom). Kdor misli drugače in hodi drugače je lahko kaznovan z 200 din, če pe je bila povzročena neposredna nevarnost ali prometna nezgoda, je kazen 300 do 1500 din.

Navedenih je samo nekaj primerov iz vsakdanjega življenja na cesti. Vidimo, da vsa reč ni tako strašna, če se le nekoliko držimo predpisov in malo mislimo nase in splošno varnost. Ob današnjih cenah avtomobilov in bencina pa tudi prispevki za kazni niso več mačji kašelj.

METLJAK KAZIMIR

Naš časopis — Glasilo Občinske konference Socialistične zveze delovnega ljudstva občine Vrhnika — Ureja uredniški odbor: Jereb Marina (predsednik), Curk Vida, Borčič Milorad, Susman Jakob, Selan Milan, Krašovec Andrej, Petelin Franc (glavni in odgovorni urednik), Žitko Ivan (tehnični urednik) — Naslov uredništva: OK SZDL, Cankarjev trg 8, Vrhnika — Številka žiro računa: 50110-678-41016 — Telefonska številka uredništva: 70-325 — Tisk: Tiskarna Ljudska pravica, Ljubljana, Kopitarjeva 2 — Po mnenju Sekretariata za informacije v IS SRS na podlagi 7. točke prvega odstavka 26. člena zakona o obdavčenju proizvodov in storitev v prometu (Uradni list SFRJ, št. 33-316-72) je Naš časopis oproščen prometnega davka.

Novi člani Rdečega križa

Več kot 150 učencev sedmih razredov osnovne šole Ivana Cankarja ter sedmih in osmih razredov šole s prilagojenim programom je v tednu Rdečega križa prejelo članske izkaznice Rdečega križa. Tako so iz podmladka postali pravi člani, kot so pionirji dejali, te najhumanejše organizacije.

V avli Cankarjeve šole so učenci spregovorili o pomenu organizacije Rdečega križa in o nalogah, ki so pred njimi. Ob sprejemu jim je spregovoril tudi ravnatelj Tone Turk, predsednica občinske organizacije RK Marinka Furlan, pa jim je izročila članske izkaznice.

Pogovarjali smo se z nekaterimi novimi člani RK. Kaj pravijo:

V to organizacijo smo sprejeti, da bi spoznali, kako važno je, da ljudje nismo sami v nesreči, temveč, da so vsepovsod ljudje, pripravljeni pomagati, tako kot mi njim.

Dragan Pačin, 7. a

Rdeči križ je mednarodna organizacija, ki deluje v vojni in miru. Kot član RK se lahko vključujem v razne akcije. RK organizira zbiralne akcije papirja, starih oblek, in krvodajalske akcije. Zdaj, ko sem postala član RK, sem prejela tudi dolžnost, pomagati sočloveku v stiski, bolezni. Rada se bom udeleževala vseh akcij in tako pomagala ljudem, potrebnim pomoči. Mislim, da bi se ljudje morali zavedati teh dolžnosti, kajti le tako bo svet brez nasilja in sebičnosti.

Rožmanec Katarina, 7. d

RK je ena najhumanejših organizacij na svetu. Zbira obleke, star papir, pomaga ostarelim in organizira mnoge krvodajalske akcije. Med vojnami ali drugimi elementarnimi katastrofami organizira reševalne ekipe, ki so za reševanje posebej izurjene. Te pomagajo ranjenim z nego in materialno pomočjo.

RK Jugoslavije ima dobre zveze z drugimi organizacijami po svetu. V primeru vojne ali kake druge nesreče bi si držav ena drugi pomagale predvsem materialno.

Učenci 7. razredov smo imeli tečaj prve pomoči. Pridobljeno znanje pa smo uspešno uporabili na obrambnem dnevu. Vendar nas je sprejem v članske vrste RK prijetno presenetil. Sedaj smo dobili nove možnosti, da se vključimo v akcije, ki so namenjene pomoči sočloveku.

Kobal Peter, 7.

Občinski odbor Rdečega križa se ob Dnevu krvodajalcev, 4. juniju, zahvaljuje vsem občanom, delovnim ljudem in mladini, ki dajejo kri ali pomagajo pri organizaciji in izvedbi te humane akcije.

Organizacija RK je razširjena po vsem svetu. RK pomaga ljudem v miru in vojnah.

Človek mora pomagati sočloveku v težavah. Sedaj, ko smo postali člani RK se mora ta naš odnos pokazati tudi v tem, da sodelujemo v akcijah. Organizirano bomo pomagali starim in osamljenim ljudem. V šoli zbiramo denar v okviru RK. RK pomaga otrokom, ki živijo v pomanjkanju.

Suhadolc Rina, 7. a

Ponosen sem, da sem postal član Rdečega križa in tako bom lahko resnično pomagal ljudem, prizadetim ob potresih, poplavah in v drugih nesrečah. Že od prej poznam organizacijo Rdečega križa in tudi vsi, ki smo danes dobili članske izkaznice, vemo, kakšne naloge nas čakajo. Prizadeval si bom pomagati ljudem ob raznih nesrečah in stiskah. Takrat ljudem najbolj rabijo pomoč.

Boris Debev

Dragan Pačin

Katarina Rožmanc

Peter Kobal

Rina Suhadolc

Boris